

Departamento de Debuxo

Programación Didáctica

Curso 2018/2019

I.E.S Valle Inclán

Pontevedra

Educación Plástica, Visual e Audiovisual- 1º de ESO

Educación Plástica, Visual e Audiovisual- 3º de ESO

Educación Plástica, Visual e Audiovisual- 4º de ESO

Debuxo Artístico I. 1º de bacharelato

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato

Profesores do Departamento, curso 2018/19

Blanco, Blanco, Mª Consuelo

Cortizo del Río, Isidro

CONTIDO

Educación Plástica, Visual e Audiovisual	7
INTRODUCCIÓN	7
OS CURRÍCULOS	8
OBXECTIVOS de etapa da ESO	9
CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS BÁSICAS	12
Educación Plástica, Visual e Audiovisual	14
1º de ESO	14
1.1. Criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe, competencias clave.	14
1.2. Metodoloxía e temporalización.	22
1.3. Procedementos e instrumentos de avaliación.	26
1.4. Criterios de cualificación.....	28
1.5. Probas obxetivas.....	29
1.6. Avaliación inicial.	29
1.7. Rúbricas	29
1.8. Medidas de atención á diversidade.....	32
1.9. Programación da educación en valores.	32
1.10. Accións de contribución ao plan TIC.	33
1.11. Accións de contribución ao plan de convivencia.....	34
1.12. Accións de contribución ao proxecto Lector.	35
1.13. Actividades complementarias e extraescolares.....	36

1.14. Procedemento para a cualificación das materias do cursos pendentes ou da nota final do curso se hai alumnado que asiste a programas de reforzo con atribución horaria.	36
1.15. Programas específicos personalizados para o alumnado repetidor.	37
1.16. Materiais e recursos didácticos incluídos os libros de texto.	38
1.17. Procedementos para avaliar a propia programación.	39
Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 3º de ESO	40
3.1. Criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe, competencias clave.	41
3.2. Metodoloxía e temporalización.	48
3.3. Procedementos de avaliación.	50
3.4. Criterios de avaliación. A calificación e a promoción.	52
3.5. Probas obxetivas.....	53
3.6. Procedementos para a realización da avaliación inicial.	53
3.8. . Medidas de atención á diversidade.....	57
3.9. Programación da educación en valores.	57
3.10. Accións de contribución ao plan TIC.	58
3.11. Accións de contribución ao plan de convivencia.....	59
3.12. Accións de contribución ao proxecto Lector.	59
3.13. Actividades complementarias e extraescolares.....	60
3.14. Procedemento para a cualificación das materias do cursos pendentes	61
3.15. Programas específicos personalizados para o alumnado repetidor.	61
3.16. Materiais e recursos didácticos incluídos os libros de texto.	62
3.17. Procedementos para avaliar a propia programación.	62
Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO	63
4.1. Criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencia clave.	64
4.2. Metodoloxía e temporalización.	71

4.3. Procedementos de avaliación.	73
4.4. Criterios de avaliación. A calificación e a promoción.	75
4.5. Probas obxetivas.....	76
4.6. Procedementos para a realización da avaliación inicial.	76
4.7. Rúbricas	77
4.8. Medidas de atención á diversidade.....	79
4.9. Programación da educación en valores.	79
4.10. Accións de contribución ao plan TIC.	80
4.11. Accións de contribución ao plan de convivencia.....	81
4.12. Accións de contribución ao proxecto Lector.	82
4.13. Actividades complementarias e extraescolares.....	82
4.14. Procedemento para a cualificación das materias do curso pendente	83
4.15. Programas específicos personalizados para o alumnado repetidor.....	84
4.16. Materiais e recursos didácticos incluídos os libros de texto.	84
4.17. Procedementos para avaliar a propia programación.	85
Debuxo Artístico. 1º Bacharelato.	86
A.1. Introducción	86
A.2. contidos, estándares e competencias clave.	87
A.3. Criterios de calificación.	92
DEBUXO TÉCNICO I. 1º DE BACHARELATO	94
D.1. Introducción.	94
D.2. Criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe, competencias clave.....	96
D.3. Metodoloxía e temporalización.	103
D.4. Criterios de avaliación.	104
D.5. Procedementos de avaliación.....	105

D.6. Instrumentos de avaliación	106
D.7. Criterios de calificación.	107
D.7. Actividades de seguimento das materias pendentes (Bach).....	107
D.8. Procedementos para acreditar os coñecementos previos (Bach).....	108
D.9. Proba de acreditación.	109
DEBUXO TÉCNICO II. 2º de Bacharelato.	111
D2.1. Introducción.....	111
D2.2. Contribución ó desenrolo das competencias clave.	113
D2.3. Criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe, competencias clave.....	115
D2.4. Metodoloxía e temporalización.	121
D2.5. Criterios de avaliación.	122
D2.6. Procedementos de avaliación.	123
D2.7. Instrumentos de avaliación.....	124
D2.8. Actividades de seguimento das materias pendentes (Bach)	125
D2.9. Materiais e recursos	125

EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL.

INTRODUCCIÓN

O longo da historia o uso das distintas linguaxes vai cambiando e faino en función dos progresos técnicos. Non é este o lugar pero podemos recordar que foi na Outa Idade Media a derradeira vez que a linguaxe visual foi un vehículo imprescindible para a difusión das ensinanzas relixiosas nun mundo onde libro aínda non estaba ó alcance do pobo.

Sen perder nunca a importancia como medio de transmisión de información, é no século XX coa aparición do cine e a televisión cando a imaxe recobra toda a súa relevancia social e empeza a facerse urxente a necesidade de coñecemento dos mecanismos perceptivos, dos procesos asociados á menxase visual.

A materia de Educación Plástica, Visual e Audiovisual impártese en tres cursos: 1º, 3º e 4º, sendo obrigatoria nos dous primeiros e optativa no último. Estrúcturase en varios bloques: "Expresión plástica", "Debuxo técnico", "Fundamentos do deseño" e "Linguaxe audiovisual e multimedia".

O bloque de "Expresión plástica" experimenta con materiais e técnicas diversas na aprendizaxe do proceso de creación. Inténtase darlle ao alumnado unha maior autonomía na creación de obras persoais, axudando a planificar mellor os pasos na realización de proxectos artísticos, tanto propios coma colectivos.

Analízanse as características da linguaxe audiovisual desde a cal se realiza a análise crítica das imaxes que nos rodean. Faise, tamén, especial fincapé no uso das tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas á imaxe.

No bloque titulado "Debuxo técnico" trasládanse coñecementos teórico-prácticos sobre formas xeométricas e sistemas de representación, e aplícanse estes coñecementos á resolución de problemas e á realización de deseños.

No cuarto curso, considerando a madurez do alumnado e os coñecementos adquiridos, incorpórase o bloque de "Fundamentos do deseño", que vai permitir o coñecemento dos fundamentos do deseño nas súas diferentes áreas, desenvolvendo, desde un punto de vista práctico, os coñecementos adquiridos no resto de bloques.

OS CURRÍCULOS

Coa fin de regular todos os elementos que determinan os procesos de aprendizaxe é necesario definir o currículo.

Este está integrado polos obxectivos, as competencias, os contidos, os criterios de avaliación, os estándares e os resultados de aprendizaxe avaliados, e pola metodoloxía didáctica.

- a) **Obxectivos:** referentes relativos aos logros que o alumnado debe alcanzar ao rematar o proceso educativo, como resultado das experiencias de ensino e aprendizaxe intencionalmente planificadas para tal fin.
- b) **Competencias:** capacidades para aplicar de xeito integrado os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización adecuada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos. Según establece o decreto 86/2015, do 25 de xuño no seu artigo 3 as competencias clave son:
- Competencia en comunicación lingüística (CCL).
 - Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT).
 - Competencia dixital (CD).
 - Aprender a aprender (CAA).
 - Competencias sociais e cívicas (CSC).
 - Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).
 - Conciencia e expresións culturais (CCEC).
- c) **Contidos:** conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribúen ao logro dos obxectivos de cada ensinanza e etapa educativa, e á adquisición de competencias. Os contidos ordénanse en disciplinas, que se clasifican en materias, ámbitos, áreas e módulos, en función das ensinanzas, das etapas educativas ou dos programas en que participe o alumnado.

- d) **Criterios de avaliación:** referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos coma en competencias, e responden ao que se pretende conseguir en cada disciplina.
- e) **Estándares de aprendizaxe avaliáveis:** especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliáveis, e permitir graduar o rendemento ou o logro alcanzado. Deben contribuír a facilitar o deseño de probas estandarizadas e comparables.
- f) **Metodoloxía didáctica:** conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de xeito consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos suscitados.

OBXECTIVOS DE ETAPA DA ESO

A educación secundaria obrigatoria contribuír á desenvolver nos alumnos e nas alumnas as capacidades que lles permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.

n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona

CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS BÁSICAS

A Educación Plástica, Visual e Audiovisual constitúe una materia de grande valor formativo. Tradicionalmente os contidos relacionados coa educación artística tiñan una finalidade comunicativa e estética. Nestes momentos o estudo do seu currículo permítenos cooperar no desenvolvemento de capacidades perceptivas, expresivas e estéticas a partires do coñecemento teórico e práctico das linguaxes visuais, tanto polos medios tradicionais como mediante o emprego das novas tecnoloxías. Os contidos da asignatura preparan para a comprensión e a análise da contorna social, cultural, natural e artística.

As competencias básicas incluídas no novo currículo desenvólvense do seguinte xeito na área de Educación Plástica:

1. Competencia en comunicación lingüística. Favorecida na área de EPVeV ó integrar a linguaxe plástica e visual con outras linguaxes para expresar ideas, sentimentos e emocións.
2. Competencia matemática e competencias en ciencia e tecnoloxía. Desenvolvida ó tratar os contidos de xeometría, tanto plana como descrtiva, empregando a linguaxe simbólica matemática. Asismismo utilízanse procedementos relacionados co método científico, como a aobservación, a experimentación, o descubrimento e a reflexión e posterior análise.
3. Competencia dixital. Moi desenvolvida na área de EPVeAV no contorno audiovisual e multimedia, empregando cada vez máis os recursos informáticos e a tecnoloxía dixital para a creación, estudo e análise de imaxes.
4. Competencia para aprender a aprender. Trabállase coa reflexión sobre os procesos e a experimentación creativa. É o propio alumno o que investiga nos procedementos e os adecua ao seu sentir, moldeándoos á súa medida.
5. Competencia social e cívica. A EPVeAV supón un bo vehículo para o seu desenvolvemento, xa que a elaboración de traballos en grupo axuda a promover actitudes de respecto, tolerancia, cooperación, flexibilidade e a adquisición de habilidades sociais.
6. Sentido da iniciativa e espírito emprendedor. Moi desenvolvida na EPVe AV, dado que todo proceso de creación implica a conversión dunha idea nun produto. Apréndese a desenvolver estratexias de planificación, de previsión de recursos, de anticipación e avaliación de resultados. Todo isto, xunto co espírito creativo, a experimentación, a investigación e a autocrítica, fomentan a iniciativa e a autonomía persoal.

7. Competencia cultural e artística. Adquírese fundamentalmente a través desta área, xa que está presente ó longo de todo o currículo. Os alumnos e alumnas aprenden a mirar, ver, observar e percibir, e a apreciar os valores estéticos e culturais das producións artísticas do patrimonio cultural propio e alleo, desde o coñecemento da linguaxe visual.

EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL

1º DE ESO

1.1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE.

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Temporalización	Instrumentos ava.	Competencias clave
Bloque 1. Expresión plástica							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Elementos configurativos da imaxe: 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Identificar os elementos configuradores 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.1.1. Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ . Identifica e valora a importancia do 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr.I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pr. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Temporalización	Instrumentos ava.	Competencias clave
▪ n	punto, liña e plano. ▪ B1.2. Aprecio do uso que os/as artistas fan do punto, a liña e o plano para aplicalo ás propias composicións.	da imaxe.	analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráficas plásticas propias e alleas.	punto, a liña e o plano,			
▪ b ▪ f ▪ n	▪ B1.3. O punto como o elemento máis sinxelo na comunicación visual. ▪ B1.4. Posibilidades gráficas e expresivas da liña en relación ao seu trazado, o seu grosor ou a súa velocidade. ▪ B1.5. Calidades do plano como elemento compositivo e como construtor de volume.	▪ B1.2. Experimentar coas variacións formais do punto, o plano e a liña.	▪ EPVAB1.2.1. Analiza os ritmos lineais mediante a observación de elementos orgánicos na paisaxe, nos obxectos e en composicións artísticas, empregándoos como inspiración en creacións gráfico-plásticas. ▪ EPVAB1.2.2. Experimenta co punto, a liña e o plano co concepto de ritmo.,. ▪ EPVAB1.2.3. Experimenta co valor expresivo da liña e o punto e as súas posibilidades tonais, aplicando distintos graos de dureza, distintas posicións do lapis de grafito ou de cor (tombado ou vertical) e a presión exercida na aplicación, en composicións a man alzada, estruturadas xeometricamente ou máis libres e espontáneas.	. Analiza os ritmos orgánicos na paisaxe ▪ Experimenta nun traballo libre.	▪ TrIII ▪	▪ Pr. ▪	▪ CAA ▪ CSIEE
▪ a ▪ c ▪ d ▪ n ▪ o	1.6. Elementos de expresión plástica: liña, textura e cor.	▪ B1.3. Expresar emocións utilizando distintos elementos configurativos e recursos gráficos: liña, puntos, cores, texturas, claroscuros, etc.	▪ EPVAB1.3.1. Realiza composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc.).	▪ . Realiza composicións que transmiten emocións básicas, como a calma.	▪ Tr.I	▪ CA	▪ CCL
▪ a ▪ f ▪ n	▪ B1.7. Composición: elementos. ▪ B1.8. O ritmo na composición.	▪ B1.4. Identificar e aplicar os conceptos de equilibrio, proporción e ritmo en composicións básicas.	▪ EPVAB1.4.1. Analiza, identifica e explica oralmente, por escrito e graficamente, o esquema compositivo básico de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción e ritmo. ▪ EPVAB1.4.2. Realiza composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito. ▪ EPVAB1.4.3ntes procedementos gráfico-	▪ esquema compositivo básico de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción ▪ ▪ 3ntes procedementos	▪ Tr II ▪ ▪ Tr II	▪ CA ▪ CA ▪ CA	▪ CCL ▪ ▪ CCEC

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Temporalización	Instrumentos ava.	Competencias clave
			plásticos en aplicacións ao deseño . Realiza composicións modulares con difere téxtil, ornamental, arquitectónico ou decorativo.	gráfico-plásticos en aplicacións ao deseño . Realiza composicións modulares con difere téxtil, ornamental, arquitectónico			<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.4.4. Representa obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato, proporcionándoos en relación coas súas características formais e en relación co seu ámbito. 	<ul style="list-style-type: none"> Representa obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato, proporcionándoos 	<ul style="list-style-type: none"> TrIII 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
<ul style="list-style-type: none"> a c d n 	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. A cor coma fenómeno físico e visual. Mestura aditiva e mestura substractiva. B1.10. Círculo cromático. Cores complementarias. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Experimentar coas cores primarias e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.5.1. Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e substractiva e as cores complementarias. 	<ul style="list-style-type: none"> . Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e substractiva e as cores complementarias. 	<ul style="list-style-type: none"> TrIII 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> a c f o 	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Texturas naturais e artificiais. Capacidade expresiva das texturas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas. 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.6.1. Transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas. 		<ul style="list-style-type: none"> TrIII 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> b c e f g n 	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas: témpera, lapis de grafito e de cor; colaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. EPVAB1.7.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas. 	<ul style="list-style-type: none"> . Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en 	<ul style="list-style-type: none"> TrIII Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> CA CA 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Temporalización	Instrumentos ava.	Competencias clave
				superficies homoxéneas ou degradadas.			
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas. 		<ul style="list-style-type: none"> TrIII 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais. 		<ul style="list-style-type: none"> TrIII 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CAA
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos. 	<ul style="list-style-type: none"> Crea co papel recortado formas 	<ul style="list-style-type: none"> TrIII 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas. 			<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 		<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
Bloque 2. Comunicación audiovisual							
<ul style="list-style-type: none"> a 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Imaxe e a comunicación visual. Iconicidade. Graos de 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Recoñecer os graos de iconicidade en imaxes 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.1.1. Diferencia imaxes figurativas de abstractas. 	<ul style="list-style-type: none"> Diferencia imaxes figurativas de 	<ul style="list-style-type: none"> Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Temporalización	Instrumentos ava.	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ d ▪ e ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ iconicidade. Imaxe figurativa e imaxe abstracta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ presentes no ámbito comunicativo. 		abstractas			
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.2. Recoñece graos de iconicidade nunha serie de imaxes. 		Tr II	CA	CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.3. Crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema. 		Tr II	CA	CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ f ▪ l ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Comunicación visual. Símbolos e iconas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Distinguir e crear tipos de imaxes segundo a súa relación significante-significado: símbolos e iconas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.1. Distingue símbolos de iconas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Distingue símbolos de iconas 	Tr II	CA	CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.2.2. Deseña símbolos e iconas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deseña símbolos e iconas. 	Tr II	CA	CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ f ▪ g ▪ i ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. O cómic: medio de expresión. Linguaxe do cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Analizar e realizar cómics aplicando os recursos de adecuadamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.3.1. Deseña un cómic utilizando adecuadamente viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deseña un cómic 	Tr II	CA	CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ e ▪ h ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Comunicación visual: características e elementos que interveñen nela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Diferenciar e analizar os elementos que interveñen nun acto de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.4.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación visual. 	Tr II	CA	CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ f ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Funcións das mensaxes na comunicación visual e audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Recoñecer as funcións da comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.5.1. Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación audiovisual 	Tr II	CA	CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.5.2. Distingue a función ou funcións que predominan en mensaxes visuais e audiovisuais. 		Tr II	CA	CD

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Temporalización	Instrumentos ava.	Competencias clave
Bloque 3. Debuxo técnico							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elementos xeométricos fundamentais: punto, liñas e direccións. Posicións relativas entre rectas: paralelas, cortantes e perpendiculares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Comprender e empregar os conceptos espaciais do punto, a liña e o plano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.1. Traza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando a regra, e resalta o triángulo que se forma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1. Traza as rectas que pasan por cada par de puntos, usando a regra, e resalta o triángulo que se forma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Manexo da escuadra e cartabón para o trazado de paralelas, perpendiculares e rectas a 45°. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Construír distintos tipos de rectas, utilizando a escuadra e o cartabón, despois de repasar previamente estes conceptos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.2.1. Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Circunferencia e círculo. A circunferencia como lugar xeométrico básico no plano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Coñecer con fluidez os conceptos de circunferencia, círculo e arco. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.1. Constrúe unha circunferencia lobulada de seis elementos, utilizando o compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe unha circunferencia lobulada de seis elementos, utilizando o compás 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Manexo do compás. Dividir a circunferencia en dous, catro, seis ou oito partes iguais, usando o compás. Realizar motivos decorativos co manexo do compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Utilizar o compás, realizando exercicios variados para familiarizarse con esta ferramenta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.4.1. Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Ángulos. Clasificación de ángulos y posicións relativas. ▪ B3.6. Trazado de ángulos con escuadra e cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Comprender o concepto de ángulo e bisectriz e a clasificación de ángulos agudos, rectos e obtusos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.5.1. Identifica os ángulos de 30°, 45°, 60° e 90° na escuadra e no cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica os ángulos de 30°, 45°, 60° e 90° na escuadra e no cartabón 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Realizar operacións con ángulos. Medidas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Estudar a suma e a resta de ángulos, e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.6.1. Suma ou resta ángulos positivos ou negativos con regra e compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suma ou resta ángulos positivos ou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Temporalización	Instrumentos ava.	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ f ▪ o 	angulares. Transporte de medidas angulares.	comprender a forma de medilos.		negativos con regra e compás.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Bisectriz dun ángulo. A bisectriz como lugar xeométrico básico no plano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Estudar o concepto de bisectriz e o seu proceso de construción. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.7.1. Constrúe a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ g ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Concepto de medida. Operacións con segmentos coa axuda da regra ou utilizando o compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Diferenciar claramente entre recta e segmento tomando medidas de segmentos coa regra ou utilizando o compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.8.1. Suma ou resta segmentos, sobre unha recta, medindo coa regra ou utilizando o compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suma ou resta segmentos, sobre unha recta, medindo coa regra ou utilizando o compás 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Mediatriz dun segmento. A mediatriz como lugar xeométrico básico no plano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Trazar a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.9.1. Traza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartab 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Teorema de Thales. Aplicacións do teorema de Thales para dividir un segmento en partes iguais e para a escala dun polígono. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Estudar as aplicacións do teorema de Thales. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.10.1. Divide un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ . Divide un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.10.2. Escala un polígono aplicando o teorema de Thales. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escala un polígono aplicando o teorema de Thales 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ f ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Lugares xeométricos fundamentais. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Coñecer lugares xeométricos e defínilos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.11.1. Explica, verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, biselector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.). 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Triángulos. Clasificación dos triángulos en función dos seus lados e dos seus ángulos. Propiedade fundamental dos triángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Comprender a clasificación dos triángulos en función dos seus lados e dos seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.12.1. Clasifica calquera triángulo, observando os seus lados e os seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Clasifica calquera triángulo, observando os seus lados e os seus ángulos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Temporalización	Instrumentos ava.	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.14. Construción de triángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Construír triángulos coñecendo tres dos seus datos (lados ou ángulos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.13.1. Constrúe un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados, utilizando correctamente as ferramentas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados, utilizando correctamente as ferramentas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.15. Liñas e puntos notables dos triángulos. Alturas, medianas, bisectrices e mediatrices dos triángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.14. Analizar as propiedades de puntos e rectas característicos dun triángulo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.14.1. Determina o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Determina o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo, construíndo previamente as medianas, as 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.16. Triángulo rectángulo: características e construción dun. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.15. Coñecer as propiedades xeométricas e matemáticas dos triángulos rectángulos, e aplicalas con propiedade á construción destes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.15.1. Debuxa un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Debuxa un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.17. Cuadriláteros: clasificación e propiedades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.16. Coñecer os tipos de cuadriláteros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.16.1. Clasifica correctamente calquera cuadrilátero. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Clasifica correctamente calquera cuadrilátero 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.18. Construción de cuadriláteros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.17. Executar as construcións máis habituais de paralelogramos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.17.1. Constrúe calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.19. Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.18. Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.18.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 1º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Temporalización	Instrumentos ava.	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.20. Construción de polígonos regulares inscritos nunha circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.19. Estudar a construción dos polígonos regulares inscritos na circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.19.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe correctamente polígonos regulares 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

Abreviaturas.:

Tr. – Trimestre.

CA.- Control Actividade.

Pr .- Proba.

1.2. METODOLOXÍA E TEMPORALIZACIÓN.

A metodoloxía didáctica basease na realización de actividades que son seleccionadas e propostas polo profesorado ,xa que non se utiliza libro de texto.

Dende o curso 2017/18 este seminario forma parte de programa E- Dixgal. Este programa utiliza un entorno virtual de aprendizaxe que permite acceder aos alumnos ao contido dixital.

Este material non será utilizado con exclusividade senon que se alternará co material tradicional.

Xeralmente se procede do seguinte modo :

- 1- Explicación teórica para toda a clase dos conceptos que se desenrolarán no exercicio.
- 2- Realización do mesmo en clase , o que permite un seguimento individualizado por parte do profesor así como a resolución de calquer dúbida ou continxencia. Ás veces o alumno poderá rematar o exercicio na casa co obxecto de que dispoña de mais tempo e a falta do mesmo non sexa un imedimento para acadar un bo resultado.
- 3- Recollida e corrección de traballos, ou cando proceda envío á plataforma dixital.
- 4- Devolución dos traballos, momento para comentar e analizar as cualidades dos mesmos. Trátase de que o alumno recoñeza os erros e adopte una postura crítica que lle axude a progresar na aprendizaxe.

A duración dos exercicios debe variar en función da súa complexidade, oscilará entre dúas e catro ou máis se fose preciso.

No caso dos traballos dixitais serán entregados no prazo previamente establecido e comunicado aos alumnos na plataforma.

Temporalización

Primeiro trimestre.

Rotulación normalizada

Usos de escuadra e cartabón

Trazados xeométricos básicos

Ángulos

Triángulos

Composición con malla triangular

Trapeacios

Polígonos sinxelos

Segundo trimestre

Composicions baseadas en polígonos

Relacións xeométricas sinxelas: Igualdade e simetria

Composicion libre

Escalas. Exemplos sinxelos por semellanza

A circunferencia. Elementos

Casos sinxelos de tanxencias e aplicacións

Óvalos, ovoides i espirais

Composición

Terceiro trimestre

A cor. Fundamentos.

O círculo cromático

Armonías e contrastes

Punto, Liña e plano

A imaxe dixital

Volumen e claroscuro

Técnicas de representación: collage, fotomontaxe.

Manexo de programas informáticos : Gimp e Inkscape

A publicidade.

A orde será así a grandes rasgos pero poderá verse alterada, xa que a utilización da plataforma dixital E-Dixgal obriga ás veces a replantexala.

1.3. PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

A avaliación trata de establecer en qué medida se lograron as aprendizaxes previstas nos obxectivos, observando os niveis alcanzados en cada fase e comparándoos co nivel apropiado á etapa na que se atopa o alumno.

No proceso avaliador cómpre salientar dúas etapas:

- A avaliación inicial: que nos permite coñecer a situación do alumno ó comenzo do proceso. Para conseguila poderanse facer cuestionarios ou exercicios prácticos nos que se avaliarán:
 1. Coñecemento da area.
 2. Nivel de utilización dos materiais.
 3. Uso do vocabulario específico.
 4. Capacidade de observación e análise.
 5. Capacidade de expresión.
 6. Creatividade.

Cos resultados desta avaliación poderemos axustar a programación ás capacidades do alumno e acorde coa realidade do centro.

- A avaliación formativa: que permite axeita-lo proceso de aprendizaxe do alumno en relación cos obxectivos propostos. Buscarase a aprendizaxe máis axeitada reaxustando o enfoque metodolóxico. Isto pode afectar ós contidos, as actividades, os agrupamentos,etc.

Os instrumentos fundamentais para avaliar os alumnos serán as

probas obxectivas, as **actividades** realizadas na clase ou fora dela e a observación do traballo do alumno e **a súa implicación** na materia.

Dada a dificultade de avaliar numericamente os **exercicios**, debido á natureza da nosa materia, considerarase prioritaria a **presentación de todos** e cada un dos mesmos para acadar unha cualificación positiva . As probas obxectivas serán un complemento que axudará o profesor a precisar a súa nota de avaliación pero non será o único; o traballo diário na aula , a actitude cara ó mesmo, así como o comportamento e compañeirismo serán tamén obxectos de observación e avaliación. A nota de avaliación resultará da ponderación de todos estes elementos.

1.4. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Referentes	Características	Puntos
Probas	Ata	4
Traballos	Ata	4
	Todos entregados con rigor conceptual e técnico.	4
	Todos entregados con desigual rigor.	3
	Falta ata un tercio ou os defectos de execución son excesivos.	2
	Falta máis dun tercio dos traballos.	1
	Non entrega os traballos.	0
Actitudes	Ata	2
	Alto interés ,participativo,trae o material,solidario e e puntual na entrega.	2
	Interés normal pero se retrasa na entrega , certa displicencia na execución.	1'5
	Atención dispersa , participa pouco e cumpre simplemente. Algunha amonestación.	1
	Atención dispersa, as veces non trae material e se retrasa, frecuentes amonestacións.	0'5
	Non atende, non trae material case nunca e amonestacións constantes.	0

Si en algún dos trimestres se considera que pola natureza de asignatura se pode prescindir dos exames (caso de exercicios de debuxo artístico que necesitan de máis tempo que o propio de una sesión) o apartado de actividades contará o 80% da nota da avaliación.

1.5. PROBAS OBXETIVAS.

O profesor poderá facer unha proba inicial en 1º de Eso para avaliación de coñecementos previos. Realizaráse unha ou dúas probas por trimestre para valorar ata qué punto os contidos foron asimilados polo alumno. No caso de consideralo necesario, e naqueles casos nos que o alumno non é capaz de superar a materia, poderase facer, ó fin do curso, unha proba de madurez co fin de comprobar se o alumno acadou os obxectivos mínimos. Polo tanto, ofrecerase sempre unha vía de recuperación, ben sexa repetindo exercicios incorrectos ou inacabados ou realizando unha proba obxectiva.

1.6. AVALIACIÓN INICIAL.

Farase unha avaliación inicial aos alumnos de 1º de Eso para facer unha valoración dos conceptos aprendidos nos cursos anteriores.

Poderá tratarse dunha proba escrita ou oral, na que nunca se tratará de valorar destrezas nin habilidades senón conceptos básicos. Non será polo tanto un examen de debuxo como tal.

1.7. RÚBRICAS

Pola propia natureza dos exercicios, e cando estes sexan calificados mediante rúbricas, diferenciaremos entre o debuxo artístico e o técnico.

Rúbrica para exercicios de Debuxo Artístico.

CATEGORIA	NIVEL 4 EXPERTO (Moi ben)	NIVEL 3 AVANZADO (Ben)	NIVEL 2 APRENDIZ (Regular)	NIVEL 1 PRIMERIZO (Mal)
Expresión de Ideas.	A imaxen expresa Con riqueza de detalles a idea que Se quere transmitir.	A imaxen expresa A idea que se quere transmitir.	A imaxen expresa en parte a idea que se quer transmitir.	A imaxen non expresa a idea Proposta.
Orixinalidade.	O alumno utiliza medios que chaman Poderosamente a atención pola súa Orixinalidade.	O alumno utiliza medios orixinais.	Utiliza algún que outro medio orixinal.	Non utiliza ningún medio Orixinal.
Presentación.	A presentación e boa, clara Conseguindo un bo resultado final.	A presentación e, en xeral, boa.	Podería mellorarse en algún aspectos. Estructura,orden,limpeza.	A presentación e claramente deficiente.
Actitude cara O traballo.	O alumno afronta os exercicios con entusiasmo ,diligencia e interese.	O alumno e dilixente.	Necesita motivación para Comezar a traballar.	Non amosa interese.

Rúbrica para exercicios de Debuxo Técnico.

CATEGORÍA	NIVEL 4 EXËRTO	NIVEL 3 AVANZADO	NIVEL 2 APRENDIZ	NIVEL 1 PRIMERIZO
SOLUCIÓN	Chega á solución Correcta de maneira Razoada,compretendo Todos os pasos intermedios.	Chega á solución con razoamentos non sempre correctos.	Chega a solución Sen comprender.	Non chega á Solución.
PROCEDEMENTO	Utiliza as estratexias Axeitadas para unha resolución eficiente. Emprega a notación correcta de todos os elementos e o fai de forma Lexible. Debuxa con precisión.	Utiliza as estratexias Axeitadas para unha resolución eficiente,pequenos fallos de notación,lexibilidade.	Certa heterodoxia Nas estratexias e fallos de notación,lexibilidade	Descuido nos procedementos e fallos de notación,lexibilidade
PRESENTACIÓN	Presenta o traballo sen Tachaduras . Da a cada Liña o grosor que lle corresponde	Presenta o traballo sen Tachaduras . Da a cada Liña o grosor que lle corresponde	Algunha tachadura Ou corrección,descuido Nos grosos.	Traballos desordenados e Con múltiples correccions.
ACTITUDE	O alumno afronta os exercicios con entusiasmo ,diligencia e interese.	O alumno e diligente.	Necesita motivación para Comezar a traballar.	Non amosa interese.

1.8. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A programación desta área contempla aqueles contidos nos que os alumnos amosan un nivel menos homoxeneo. Tal é o caso daquelas partes da materia que esixen un alto nivel de comprensión espacial ou alto nivel de precisión na execución.

Tratarase de asegurar un nivel mínimo para todos os alumnos ó final da etapa, prestando oportunidades para recuperar os coñecementos adquiridos.

Ensinaranse conceptos a partir de imaxes simples e concretas.

1.9. PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES.

Os temas transversais que mereceran tratamento son:

Educación para a convivencia:

Actividades realizadas en grupo para desenvolver a propia disposición ás solidariedade, cooperación e respecto a outras formas de expresión alleas.

Educación do consumidor:

Orientar ó alumno sobre actividades que contribúen ó desenvolvemento da súa capacidade creativa, que conecte cos seus intereses e lles permita descubrir aplicacións descoñecidas.

Favorecer o aproveitamento de materiais e recursos.

Educación ambiental.

Fomentar entre os alumnos pautas de actuación dirixidas ó respecto ó medio ambiente, atendendo a criterios de harmonía, estéticos, de protección e conservación do medio, etc.

Educación multicultural:

Apreciación y valoración de otras manifestaciones artísticas, tanto actuales como de otras épocas, de otras culturas

1.10. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.

O interese polas tecnoloxías, e fundamentalmente polas Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC)¹, que se expresa cada vez máis claramente na educación, é en grande medida consecuencia dos importantes cambios que se suceden hoxe en día na sociedade, entre o que destaca o rápido acceso a unha grande cantidade de información, que chega por diversos canais, principalmente Internet. Estes cambios sociais implican outros cambios no ámbito educativo como son, entre outros, a diversificación dos contidos e espazos formativos, a importancia da autoaprendizaxe e a necesidade de saber seleccionar e tratar esta grande cantidade de información.

Para lograr isto se fai necesario realizar transformacións no modelo de ensino que tradicionalmente se ven desenvolvendo para adecuarse ás demandas desta Sociedade da Información e tamén ás necesidades educativas do contexto. Do mesmo xeito, é imprescindible a formación, tanto técnica como pedagóxica, do profesorado nesta área que lle permita comprender o potencial que teñen as TIC na educación e os cambios necesarios para unha efectiva integración da escola na Sociedade da Información. Dentro dese ámbito merece especial atención o tema das comunicacións. Gracias a Internet, ábrese un novo panorama e ofrece un sen fin de posibilidades. Por iso, é moi importante que os nosos cativos estean familiarizados co seu uso e que a utilicen como unha ferramenta máis.

1

A progresiva incorporación de novas tecnoloxías no centro posibilitará o seu uso na aula. Cando así se requira, e sempre que haxa dispoñibilidade, utilizarase a aula informática ou de tecnoloxía para acceder os recursos informáticos.

1.11. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Moitas son as accións que se poden desenvolver para contribuír ao plan de convivencia, como por exemplo:

Corrixir os casos de indisciplina, incorrección ou desconsideración hacia calquer membro da comunidade educativa.

Controlar as faltas inxustificadas de asistencia a clase.

Vixilancia no respecto e cuidado de los materiais.

Cuidado de la hixiene xeral.

Integrar aos novos alumnos.

Contactar con pais e titores cuando así sexa necesario.

Adoptar con prontitude medidas que eviten situacións conflictivas.

Facilitar a superación de hábitos discriminatorios.

Fomentar a convivencia e o respecto.

1.12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR.

O Departamento de DEBUXO traballará , coma todos os anos, en colaboración co Departamento de Normalización Lingüística para a elaboración de carteis , tarxetas e do libro que regularmente se presenta o Salón de Outono convocado polo Axuntamento da cidade

. Tamén colaborará nas actividades que os membros da Comisión do Plan Lector organicen este ano e que competan a este Departamento.

Dentro das explicacións sobre a linguaxe cinematográfica , os *comics* como *storyboards*,etc sempre resulta pertinente a proposta de lectura dun texto da literatura de aventuras para a súa posterior ilustración,

1.13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

Co fin de aproveitar a actividade cultural da cidade, este seminário tentará participar das actividades programadas pól os distintos centros culturais da mesma.

Como ven sendo habitual, seguiremos participando nas exposicións com visitas guiadas do centro cultural Caixagalicia, no centro cultural Caixanova, no Salon do Libro e no Pazo da Cultura.

Asimesmo a seminário colaborará en outras actividades organizadas por outros seminários e onde sea importante a educación plástica.

Tamén se organizarán saídas didácticas póla cidade dunha sesión , sempre cõa aprobación do Consello Escolar, buscando o momento mais axeitado .

1.14. PROCEDEMENTO PARA A CUALIFICACION DAS MATERIAS DO CURSOS PENDENTES OU DA NOTA FINAL DO CURSO SE HAI ALUMNADO QUE ASISTE A PROGRAMAS DE REFORZO CON ATRIBUCIÓN HORARIA.

Non existen no centro programas de reforzo para alumnado pendente con atribución horaria.

1.15. PROGRAMAS ESPECÍFICOS PERSONALIZADOS PARA O ALUMNADO REPETIDOR.

En canto as tarefas de recuperación para os alumnos coa materia pendente do ano anterior estes anos vimos de repartir periódicamente, bloques de exercicios, que deben ser entregados ó Xefe de Departamento para á súa corrección, antes do final de cada avaliación.

Para a superación de materias pendentes se determinan os seguintes procedementos:

- Traballos de recuperación específicos da materia.
- Dúas probas durante o curso.
- Proba final de avaliación en Xuño e proba extraordinaria en Setembro.

As probas serán elaboradas e cualificadas polo departamento de Debuxo.

1.16. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS INCLUÍDOS OS LIBROS DE TEXTO.

Os alumnos deberán adquirir ó principio do curso o material necesario para desempeñar o seu traballo com normalidade.

Todo o material da aula está a disposición do alumno que o necesite.

A aula de Debuxo dispón de retroproector, ordenador e impresora, proxector e pantalla, e impresora 3D. O resto das aulas dispoñen todas de ordenador e proxector.

No caso de utilizar libro non será un libro de texto senón de actividades.

Orientarase ós alumnos en canto á bibliografía que lles poda ser útil.

1.17. PROCEDIMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN.

Na memoria final do curso farase unha avaliación por parte de seminario co fin de corrixir aqueles defectos derivados da práctica na aula.

Ademáis, a programación estará sometida a revisión constante ao longo do curso mediante:

- ⤴ Exposición pública na páxina web do centro.
- ⤴ Reunión de departamento periódicas.
- ⤴ Diario do profesor.

Todo eso será recollido convenientemente nas actas do departamento.

EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL. 3º DE ESO

3.1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE.

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 3º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación		Mínimos	Temporalización	Instrum. Aval.	Competencias Clave.
Bloque 1. Expresión plástica							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ d ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Proceso creativo. Métodos creativos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Coñecer e aplicar os métodos creativos gráfico-plásticos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.1.1. Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos, mediante propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.1.2. Coñece e aplica métodos creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos 			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. O proceso creativo desde a idea inicial ata a execución definitiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Crear composicións gráfico-plásticas persoais e colectivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.1. Reflexiona e avalía, oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende as distintas fases do proceso ▪ Creativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. A imaxe como representación da realidade. Iconicidade na imaxe gráfica. Niveis de iconicidade. ▪ B1.4. O bosquejo ou apuntamento como estudo previo ao resultado final. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Debuxar con distintos niveis de iconicidade da imaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquejos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Natureza da cor. Cor luz e cor pigmento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Identificar e diferenciar as propiedades da cor luz e a cor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.1. Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece as cores, a súa temperatura e o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 3º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación		Mínimos	Temporalización	Instrum. Aval.	Competencias Clave.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ f ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Temperatura da cor. ▪ B1.7. Simbolismo da cor. 	pigmento.	da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas.	seu simbolismo.			
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.2. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza o claroscuro ▪ En comp. ▪ Sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.3. Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas. Témpera e lapis de grafito e de cor; colaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinxeis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utiliza o papel como material 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 3º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación		Mínimos	Temporalización	Instrum. Aval.	Competencias Clave.
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.5.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio 	<ul style="list-style-type: none"> Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde 	<ul style="list-style-type: none"> Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
Bloque 2. Comunicación audiovisual							
<ul style="list-style-type: none"> a d f 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Percepción visual. Proceso perceptivo. B2.2. Constantes perceptivas de forma, tamaño e cor. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Identificar os elementos e factores que interveñen no proceso de percepción de imaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.1.1. Analiza as causas polas que se produce unha ilusión óptica aplicando coñecementos dos procesos perceptivos. 		<ul style="list-style-type: none"> Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CAA
<ul style="list-style-type: none"> a n 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Ilusións ópticas. B2.4. Leis ou principios da Gestalt. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Recoñecer as leis visuais da Gestalt que posibilitan as ilusións ópticas e aplicar estas leis na elaboración de obras propias. 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.2.1. Identifica e clasifica ilusións ópticas segundo as leis da Gestalt. 	<ul style="list-style-type: none"> Identifica ilusións ópticas 	<ul style="list-style-type: none"> Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.2.2. Deseña ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt. 	<ul style="list-style-type: none"> Deseña ilusións ópticas 	<ul style="list-style-type: none"> Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
<ul style="list-style-type: none"> e g o 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Imaxe en movemento: posibilidades expresivas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Coñecer os fundamentos da imaxe en movemento e explorar as súas posibilidades expresivas. 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.3.1. Elabora unha animación con medios dixitais e/ou analóxicos. 	<ul style="list-style-type: none"> Elabora unha animación Con medios analóxicos. 	<ul style="list-style-type: none"> Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CD

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 3º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación		Mínimos	Temporalización	Instrum. Aval.	Competencias Clave.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Linguaxe visual. Signo visual. Significante e significado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Identificar significante e significado nun signo visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.4.1. Distingue significante e significado nun signo visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Distingue significante e significado nun signo visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ f ▪ h ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Linguaxe da imaxe. Aprender a ler a imaxe. ▪ B2.8. Denotación e connotación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Describir, analizar e interpretar unha imaxe, distinguindo os seus aspectos denotativo e connotativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.5.1. Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sabe ler ▪ Unha imaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.5.2. Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ l ▪ n ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Fotografía. A fotografía como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Analizar e realizar fotografías comprendendo e aplicando os fundamentos desta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.6.1. Identifica encadramentos e puntos de vista nunha fotografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica encadramentos e puntos de vista 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.6.2. Realiza fotografías con distintos encadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Linguaxes visual e audiovisual: funcións e códigos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Utilizar de xeito axeitado as linguaxes visual e audiovisual con distintas funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.7.1. Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deseña, en equipo, e valora de xeito crítico os 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 3º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación		Mínimos	Temporalización	Instrum. Aval.	Competencias Clave.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h 			utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados.	resultados.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Identificar e recoñecer as linguaxes visuais apreciando os estilos e as tendencias, valorando, e respectando do patrimonio histórico e cultural, e gozando del. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.8.1. Identifica os recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifica os recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Publicidade: principais recursos visuais empregados nela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Identificar e empregar recursos visuais como as figuras retóricas na linguaxe publicitaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.9.1. Deseña unha mensaxe publicitaria utilizando recursos visuais como as figuras retóricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deseña unha mensaxe publicitaria utilizando recursos visuais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Cine. O cine como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Apreciar a linguaxe do cine analizando obras de xeito crítico, situándoas no seu contexto histórico e sociocultural, e reflexionando sobre a relación da linguaxe cinematográfica coa mensaxe da obra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.10.1. Reflexiona criticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.14. Linguaxe multimedia como ferramenta de traballo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Comprender os fundamentos da linguaxe multimedia, valorar as achegas das tecnoloxías dixitais e ser capaz de elaborar documentos mediante este. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.11.1. Elabora documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
Bloque 3. Debuxo técnico							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Lugares xeométricos fundamentais. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Coñecer lugares xeométricos e definilos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.1. Explica verbalmente ou por 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece Os lugares 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pr ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 3º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación		Mínimos	Temporalización	Instrum. Aval.	Competencias Clave.
▪ g				escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).	xeométricos máis importantes. mediatriz, bisectriz, circunferencia		
▪ b ▪ f ▪ n	▪ B3.2. Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos.	▪ B3.2. Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares.	▪ EPVAB3.2.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.	▪ Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.	Tr I	▪ Pr	▪ CAA
▪ b ▪ f ▪ n	▪ B3.3. Construción de polígonos regulares dado o lado.	▪ B3.3. Estudar a construción de polígonos regulares coñecendo o lado.	▪ EPVAB3.3.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado.	▪ Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados	▪ Tr I	▪ Pr	▪ CMCCT
▪ b ▪ e ▪ f ▪ g	▪ B3.4. Tanxencias e enlaces. Propiedades e consideracións xeométricas das tanxencias.	▪ B3.4. Comprender as condicións dos centros e as rectas tanxentes en distintos casos de tanxencia e enlaces.	▪ EPVAB3.4.1. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas.		▪ Tr I	▪ Pr CA	▪ CMCCT
			▪ EPVAB3.4.2. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas.	▪ Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas.	▪ Tr I	▪ Pr	▪ CA

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 3º curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación		Mínimos	Temporalización	Instrum. Aval.	Competencias Clave.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ f ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Tanxencias e enlaces en curvas técnicas: óvalos e ovoides. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Comprender a construción do óvalo e do ovoide básicos, aplicando as propiedades das tanxencias entre circunferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.5.1. Constrúe correctamente un óvalo regular, coñecendo o diámetro maior. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe correctamente un óvalo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Propiedades e características das tanxencias en óvalos e ovoides. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Analizar e estudar as propiedades das tanxencias nos óvalos e nos ovoides. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.6.1. Constrúe varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Enlaces en curvas técnicas. Espirais: propiedades e características. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Aplicar as condicións das tanxencias e enlaces para construír espirais de dous, tres, catro e cinco centros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.7.1. Constrúe correctamente espirais de dous, tres, catro e cinco centros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe correctamente espirais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Redes modulares: cadrada e triangular. ▪ B3.9. Concepto de simetría, xiro e translación aplicado as composicións modulares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Estudar os conceptos de simetrías, xiros e translacións aplicándoos ao deseño de composicións con módulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.8.1. Executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Representación obxectiva de sólidos. Introducción aos sistemas de medida e sistemas perspectivos. Vistas diédricas dun sólido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Comprender o concepto de proxección e aplicalo ao debuxo das vistas de obxectos, con coñecemento da utilidade das anotacións, practicando sobre as tres vistas de obxectos sinxelos e partindo da análise das súas vistas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.9.1. de Debuxa correctamente as vistas principais volumes frecuentes, identificando as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Debuxa correctamente as vistas principais volumes 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Introducción ás axonometrías e ás súas características. Axonometría cabaleira aplicada a volumes sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Comprender e practicar o procedemento da perspectiva cabaleira aplicada a volumes elementais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.10.1. Constrúe a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Constrúe a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pr ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 1º ciclo de ESO, 3º curso								
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación			Mínimos	Temporalización	Instrum. Aval.	Competencias Clave.
					sinxelos.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Axonometría isométrica aplicada a volumes sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Comprender e practicar os procesos de construción de perspectivas isométricas de volumes sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.11.1. Realiza perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realiza perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pr ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	

3.2. METODOLOXÍA E TEMPORALIZACIÓN.

A metodoloxía didáctica basease na realización de actividades que son seleccionadas e propostas polo profesorado ,xa que non se utiliza libro de texto. Xeralmente se procede do seguinte modo :

- 5- Explicación teorica para toda a clase dos conceptos que se desenrolarán no exercicio.
- 6- Realización do mesmo en clase , o que permite un seguimento individualizado por parte do profesor asi como a resolución de calquer dúbida ou continxencia.
- 7- Recollida e corrección dos traballos .
- 8- Devolución dos traballos , momento para comentar e analizar as cualidades dos mesmos .

A duración dos exercicios debe variar en función da súa complexidade, oscilará entre dúas e catro ou máis se fose preciso. Ás veces os traballos poderán ser rematados na casa co obxecto de que a limitación do tempo non sexa un impedimento para a realaización de traballos máis elaborados.

RELACIÓN EXERCICIOS :

Os exercicios que se proponen neste nivel necesariamente deben suponer un salto cualitativo para afondar nos conceptos que se esbozaron de forma máis sinxela no primeiro curso. A duración dos mesmos será maior, lóxicamente, e estará en función da dificultade.

Primeiro trimestre.

Rotulación normalizada

Repaso uso de escuadra e cartabón

Repaso Trazados xeométricos básicos

Ángulos

Triángulos

Composición con malla triangular

Trapeacios

Polígonos

Composicions baseadas en polígonos

Segundo trimestre

Escalas. Exemplos sinxelos por semellanza

A circunferencia. Elementos

Casos sinxelos de tanxencias e aplicacións

Óvalos, ovoides i espirais

Teoría da cor luz e materia.

Armonías e contrastes

Punto, Liña e plano

Terceiro trimestre.

Volumen e claroscuro

Técnicas de representación: collage, fotomontaxe.

Debuxos por ordenador

A linguaxe plástica.

Análise mediante exercicios da linguaxe publicitaria.

Símbolos , iconas, estudio de significados e deseños dos mesmos.

A linguaxe da banda deseñada.

3.3. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN.

A avaliación trata de establecer en qué medida se lograron as aprendizaxes previstas nos obxectivos, observando os niveis alcanzados en cada fase e comparándoos co nivel apropiado á etapa na que se atopa o alumno.

No proceso avaliador cómpre salientar dúas etapas:

- A avaliación inicial: que nos permite coñecer a situación do alumno ó comenzo do proceso. Para conseguila poderanse facer cuestionarios ou exercicios prácticos nos que se avaliarán:

1. Coñecemento da area.
2. Nivel de utilización dos materiais.
3. Uso do vocabulario específico.
4. Capacidade de observación e análise.
5. Capacidade de expresión.
6. Creatividade.

Cos resultados desta avaliación poderemos axustar a programación ás capacidades do alumno e acorde coa realidade do centro.

- A avaliación formativa: que permite axustar o proceso de aprendizaxe do alumno en relación cos obxectivos propostos. Buscarase a aprendizaxe máis axeitada reaxustando o enfoque metodolóxico. Isto pode afectar ós contidos, as actividades, os agrupamentos, etc.

Instrumentos avaliación.

Os instrumentos fundamentais para avaliar os alumnos serán as **probos objectivas**, as **actividades** realizadas na clase ou fora dela e a **observación** do traballo do alumno e a súa implicación na materia.

Pola propia natureza dos exercicios, e cando estes sexan calificados mediante rubricas, diferenciaremos entre o debuxo artístico e o técnico.

3.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN. A CALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN.

Referentes	Características	Puntos
Probas	Ata	4
Traballos	Ata	4
	Todos entregados con rigor conceptual e técnico.	4
	Todos entregados con desigual rigor.	3
	Falta ata un tercio ou os defectos de execución son excesivos.	2
	Falta máis dun tercio dos traballos.	1
	Non entrega os traballos.	0
Actitudes	Ata	2
	Alto interés ,participativo,trae o material,solidario e e puntual na entrega.	2
	Interés normal pero se retrasa na entrega , certa displicencia na execución.	1'5
	Atención dispersa , participapouco e cumple simplemente.Algunha amonestación.	1
	Atención dispersa,as veces non trae material e se retrasa.frecuentes amonestacións.	0'5
	Non atende, non traematerial Atención dispersa,as veces non trae material e se retrasa.e amonestacións constantes.	0

Si en algún trimestre, pola propia natureza da asignatura, o profesor considera que se pode prescindir do exame, as actividades contarán o 80%.

O alumno terá que alcanzar a calificación de 5 para superar as avaliacións e a materia.

3.5. PROBAS OBXETIVAS.

Proba inicial (puntuable so a efectos orientativos) para avaliación de coñecementos prévios.

Realizaráanse unha ou duas probas por trimestre.

No caso de consideralo necesario poderase facer, ó fin do curso, unha proba de madurez co fin de comprobar se o alumno acadou os obxectivos mínimos plantexados na asignatura, pero sempre terá como condición necesaria a entrega de todos os exercicios do curso. En ningún caso un alumno poderá aprobar a asignatura so con exames.

Polo tanto, ofrecerase sempre un medio de recuperación final, ben sexa repetindo exercicios incorrectos ou inacabados ou realizando unha proba obxectiva.

3.6. PROCEDEMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL.

Cando o profesor estime oportuno farase una avaliación inicial aos alumnos de 3º de Eso para facer unha valoración dos conceptos aprendidos e asimilados nos cursos anteriores. Non terá máis que valor informativo. Será una canle para amosar o nivel dos alumnos en canto a asimilación de conceptos básicos ou ás súas carencias.

Poderá tratarse dunha proba escrita ou oral, na que nunca se tratará de valorar destrezas nin habilidades senón conceptos. Non será polo tanto un examen de debuxo como tal.

3.7. Rúbricas

Entre os distintos procedementos para calificar o exercicios poderá estar a rúbrica cando a natureza dos exercicios a sinala como máis apropiada. A grandes rasgos diferenciaremos entre debuxo artístico e técnico porque o modo de calificalo é sesiblemente diferente

Rúbrica para Debuxo Artístico.

Expresión de Ideas.	A imaxen expresa Con riqueza de detalles a idea que Se quere transmitir.	A imaxen expresa A idea que se quere transmitir.	A imaxen expresa en parte a idea que se quer transmitr.	A imaxen non expresa a idea Proposta.
Orixinalidade.	O alumno utiliza medios que chaman Poderosamente a atención pola súa Orixinalidade.	O alumno utiliza medios orixinais.	Utiliza algún que outro medio orixinal.	Non utiliza nengún medio Orixinal.
Presentación.	A presentación e boa, clara Conseguindo un bo resultado final.	A presentación e, en xeral, boa.	Podería mellorarse en algún aspectos. Estructura,orden,limpeza.	A presentación e claramente deficiente.
Actitude cara O traballo.	O alumno afronta os exercicios con entusiasmo ,diligencia e interese.	O alumno e dilixente.	Necesita motivación para Comezar a traballar.	Non amosa interese.

Rúbrica para Debuxo técnico.

CATEGORÍA	NIVEL 4 EXÈRTO	NIVEL 3 AVANZADO	NIVEL 2 APRENDIZ	NIVEL 1 PRIMERIZO
SOLUCIÓN	<p>Chega á solución Correcta de maneira Razoada,compreto Todos os pasos intermedios.</p>	<p>Chega á solución con razoamentos non sempre correctos.</p>	<p>Chega a solución Sen comprender.</p>	<p>Non chega á Solución.</p>
PROCEDEMENTO	<p>Utiliza as estratexias Axeitadas para unha resolución eficiente. Emprega a notación correcta de todos os elementos e o fai de forma Lexible. Debuxa con precisión.</p>	<p>Utiliza as estratexias Axeitadas para unha resolución eficiente,pequenos fallos de notación,lexibilidade.</p>	<p>Certa heterodoxia Nas estratexias e fallos de notación,lexibilidade</p>	<p>Descuido nos procedementos e fallos de notación,lexibilidade</p>
PRESENTACIÓN	<p>Presenta o traballo sen Tachaduras . Da a cada Liña o grosor que lle corresponde</p>	<p>Presenta o traballo sen Tachaduras . Da a cada Liña o grosor que lle corresponde</p>	<p>Algunha tachadura Ou corrección,descuido Nos grosos.</p>	<p>Traballos desordenados e Con múltiples correccións.</p>
ACTITUDE	<p>O alumno afronta os exercicios con entusiasmo ,diligencia e interese.</p>	<p>O alumno e diligente.</p>	<p>Necesita motivación para Comezar a traballar.</p>	<p>Non amosa interese.</p>

3.8. . MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A programación desta área contempla aueos contidos nos que os alumnos amosan um nível menos homoxeneo. Tal é o caso daquelas partes da materia que esixen um alto nivel de comprensión espacial ou alto nivel de precisión na execución.

Tratarase de asegurar um nivel mínimo para tódos os alumnos ó final da etapa, prestando pprtunidades para recuperar os coñecementos adquiridos.

Ensinaranse conceptos a partir de imaxes simples e concretas.

3.9. PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES.

Os temas transversais que mereceran tratamento son:

Educación para a convivencia:

Actividades realizadas en grupo para desenrrolar a propia disposición ás solidaridade, cooperación e respeto a outras formas de expresión alleas.

Educación do consumidor:

Orientar ó alumno sobrea activides que contribúen ó desenrrola da súa capacidade creativa, que conecte cos seus intereses e lles permita descorrer aplicacións descoñecidas.

Favorecer o aproveitamento de materiais e recursos.

Educación ambiental.

Fomentar entre os alumnos pautas de actuación dirixidas ó respecto ó medio ambiente, atendendo a criterios de armonía, estéticos, de protección e conservación do medio, etc.

Educación multicultural:

Apreciación y valoración de outras manifestacións artísticas, tanto actuais como de outras épocas, de outras culturas

3.10. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.

O interese polas tecnoloxías, e fundamentalmente polas Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC)², que se expresa cada vez máis claramente na educación, é en grande medida consecuencia dos importantes cambios que se suceden hoxe en día na sociedade, entre o que destaca o rápido acceso a unha grande cantidade de información, que chega por diversos canais, principalmente Internet. Estes cambios sociais implican outros cambios no ámbito educativo como son, entre outros, a diversificación dos contidos e espazos formativos, a importancia da autoaprendizaxe e a necesidade de saber seleccionar e tratar esta grande cantidade de información.

Para lograr isto se fai necesario realizar transformacións no modelo de ensino que tradicionalmente se ven desenvolvendo para adecuarse ás demandas desta Sociedade da Información e tamén ás necesidades educativas do contexto. Do mesmo xeito, é imprescindible a formación, tanto técnica como pedagóxica, do profesorado nesta área que lle permita comprender o potencial que teñen as TIC na educación e os cambios necesarios para unha efectiva integración da escola na Sociedade da Información. Dentro dese ámbito merece especial atención o tema das comunicacións. Gracias a Internet, ábrese un novo panorama e ofrece un sen fin de posibilidades. Por iso, é moi importante que os nosos cativos estean familiarizados co seu uso e que a utilicen como unha ferramenta máis.

A progresiva incorporación de novas tecnoloxías no centro posibilitará o seu uso na aula. Cando así se requira, e sempre que haxa dispoñibilidade, utilizarase a aula informática ou de tecnoloxía para acceder os recursos informáticos.

3.11. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Moitas son as acción que se poden desenvolver para contrubuir ao plan de convivencia, como por exemplo:

Corrixir os casos de indisciplina, incorrección ou desconsideración hacia calquer membro da comunidade educativa.

Controlar as faltas inxustificadas de asistencia a clase.

Vixilancia no respecto cuidado de los materiais.

Cuidado de la hixiene xeral.

Integrar aos novos alumnos.

Contactar con pais e titores cuando así sexa necesario.

Adoptar con prontitude medidas que eviten situacións conflictivas.

Facilitar a superación de hábitos discriminatorios.

Fomentar a convivencia e o respecto.

3.12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR.

O Departamento de DEBUXO traballará , coma todos os anos, en colaboración co Departamento de Normalización Lingüística para a elaboración de carteis , tarxetas e do libro que regularmente se presenta o Salón de Outono convocado polo Axuntamento da cidade

. Tamén colaborará nas actividades que os membros da Comisión do Plan Lector organicen este ano e que competan a este Departamento.

Dentro das explicacións sobre a linguaxe cinematográfica , os *comics* como *storyboards*,etc sempre resulta pertinente a proposta de lectura dun texto da literatura de aventuras para a súa posterior ilustración,

3.13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

Co fin de aproveitar a actividade cultural da cidade, este seminario tentará participar das actividades programadas póllos distintos centros culturais da mesma.

Como ven sendo habitual, seguiremos participando nas exposicións com visitas guiadas do centro cultural Caixagalicia, no centro cultural Caixanova, no Salon do Libro e no Pazo da cultura.

Asimesmo a seminario colaborará en outras actividades organizadas por outros seminarios e onde sea importante a educación plástica.

Tamén se organizarán saídas didácticas póla cidade dunha sesión , sempre cõa aprobación

Do Consello Escolar, buscando o momento mais axeitado .

3.14. PROCEDEMENTO PARA A CUALIFICACION DAS MATERIAS DO CURSOS PENDENTES ou da nota final do curso se hai alumnado que asiste a programas de reforzo con atribución horaria.

No existen no centro programas de reforzo para alumnado pendente con atribución horaria.

3.15. PROGRAMAS ESPECÍFICOS PERSONALIZADOS PARA O ALUMNADO REPETIDOR.

En canto as tarefas de recuperación para os alumnos coa materia pendente do ano anterior estes anos vimos de repartir periódicamente, bloques de exercicios, que deben ser entregados ó Xefe de Departamento para á sua corrección, antes do final de cada avaliación.

Para a superación de materias pendentes se determinan os seguintes procedementos:

- Traballos de recuperación específicos da materia.
- Dúas probas durante o curso.
- Proba final de avaliación en Xuño e proba extraordinaria en Setembro.

As probas serán elaboradas e cualificadas polo departamento de Debuxo.

3.16. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS INCLUÍDOS OS LIBROS DE TEXTO.

Os alumnos deberán adquirir ó principio do curso o material necesario para desempeñar o seu traballo com normalidade.

Todo o material da aula está a disposición do alumno que o necesite.

Ademais do material propio de debuxo a aula dispón de retroproector, ordenador e impresora.

No caso de utilizar libro nos será un libro de texto senón de actividades.

Orientarase ós alumnos en canto á bibliografía que lles poda ser útil.

3.17. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN.

Na memoria final do curso farase unha avaliación por parte de seminario co fin de corrixir aqueles defectos derivados da práctica na aula.

Ademáis, a programación estará sometida a revisión constante ao longo do curso mediante:

- ⤴ Exposición pública na páxina web do centro.
- ⤴ Reunión de departamento periódicas.
- ⤴ Diario do profesor.
- ⤴ Actas de departamento.

EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL. 4º DE ESO

4.1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APREDIZAE E COMPETENCIA CLAVE.

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO						
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos	Instrum.ava.
Bloque 1. Expresión plástica						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. A linguaxe plástica e visual na creación da composición artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Realizar composicións creativas, individuais e en grupo, que evidencien as capacidades expresivas da linguaxe plástica e visual, desenvolvendo a creatividade e expresándoa preferentemente coa subxectividade da súa linguaxe persoal ou empregando os códigos, a terminoloxía e os procedementos da linguaxe visual e plástica, co fin de enriquecer as súas posibilidades de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.1.1. Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Realizar composicións creativas desenvolvendo a creatividade co fin de enriquecer as súas posibilidades de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA ▪ TR III
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Leis da composición. ▪ B1.3. Leis da composición: movemento, ritmo e liñas de forza. ▪ B1.4. Cor como ferramenta simbólica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Realizar obras plásticas experimentando e utilizando diferentes soportes e técnicas, tanto analóxicas coma dixitais, valorando o esforzo de superación que supón o proceso creativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.1. Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas con precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> Realizar obras plásticas experimentando composición 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA ▪ TRIII
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.2. Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> . Estuda as liñas de forza dunha imaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA ▪ TRIII
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.3. Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA ▪ TRII
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Técnicas de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Elixir os materiais e as técnicas máis 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.3.1. Coñece e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación		Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos	Instrum.ava.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ e ▪ g ▪ n 	<p>expresión gráfico-plásticas. Experimentación con diversos materiais.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Interese pola investigación sobre materiais, soportes, técnicas e ferramentas con fins concretos, así como a utilización das tecnoloxías da información nas creación propias. ▪ B1.7. Iniciativa, creatividade e autoesixencia no proceso de produción propio. 	<p>axeitadas para elaborar unha composición sobre a base duns obxectivos prefixados e da autoavaliación continua do proceso de realización.</p>	<p>elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 			
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB.1.3.2. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades. 				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Seguimento do proceso de creación: bosquexo, proxecto, presentación final e avaliación (reflexión propia e avaliación colectiva). ▪ B1.9. Elaboración de proxectos plásticos de forma cooperativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Realizar proxectos plásticos que comporten unha organización de forma cooperativa, valorando o traballo en equipo coma fonte de riqueza na creación artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.1. Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Entende o proceso de creación artística e as súas fases, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TRIII
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ f ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Lectura e valoración de obras artísticas e imaxes en distintos soportes. ▪ B1.11. Análise de distintas obras de arte situándoas na época, na técnica e no estilo aos que pertencen. Valoración do patrimonio artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Recoñecer en obras de arte a utilización de elementos e técnicas de expresión, apreciar os estilos artísticos, valorar o patrimonio artístico e cultural como un medio de comunicación e satisfacción individual e colectiva, e contribuír á súa conservación a través do respecto e divulgación das obras de arte. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ . Lectura e valoración de obras artísticas e imaxes en distintos soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,PR. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TRIII

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación		Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos	Instrum.ava.
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.5.2. Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> . Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> PR. 	<ul style="list-style-type: none"> TRIII
Bloque 2. Debuxo técnico							
<ul style="list-style-type: none"> b f g n o 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Utensilios de debuxo técnico: estudo e manexo. B2.2. Trazados xeométricos: cuadriláteros, polígonos regulares e división da circunferencia. B2.3. Tanxencias e enlaces. B2.4. Aplicación dos procedementos de trazado de cuadriláteros, polígonos, tanxencias e enlaces no deseño de motivos xeométricos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Analizar a configuración de deseños realizados con formas xeométricas planas, creando composicións onde interveñan diversos trazados xeométricos, utilizando con precisión e limpeza os materiais de debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.1.1. Diferencia o sistema de debuxo descriptivo do perceptivo. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> creando composicións onde interveñan diversos trazados xeométricos, utilizando con precisión e limpeza os materiais de debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> CA.PR. 	<ul style="list-style-type: none"> TRII,III
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.1.2. Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos 	<ul style="list-style-type: none"> CAPR 	<ul style="list-style-type: none"> TRI
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.1.3. Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces. 	<ul style="list-style-type: none"> CA,PR 	<ul style="list-style-type: none"> TRI
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.1.4. Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplícao á creación de deseños persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT 			
<ul style="list-style-type: none"> b f g o 	<ul style="list-style-type: none"> B2. 5. Interpretación das pezas a través das súas vistas diédricas. B2.6. Trazado, medidas e posición correctas das vistas de pezas sinxelas. Liñas vistas e ocultas. Esbozo á man alzada e con utensilios de debuxo técnico. B2.7. Perspectiva cabaleira. Posición dos 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Diferenciar e utilizar os sistemas de representación gráfica, recoñecendo a utilidade do debuxo de representación obxectiva no ámbito das artes, a arquitectura, o deseño e a 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.2.1. Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> CA,PR. 	<ul style="list-style-type: none"> TRII
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.2.2. Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> . Debuxa as vistas de figuras tridimensionais 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> TRII

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación		Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos	Instrum.ava.
	eixes e coeficiente de redución. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. ▪ B2.8. Sistema axonométrico: isometría. Posición dos eixes. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. ▪ B2.9. Perspectiva cónica central. ▪ B2.10. Perspectiva cónica oblicua. ▪ B2.11. Análise das posibilidades da posición do punto de vista.	enseñaría.	tridimensionais sinxelas.			sinxelas. ▪	
			▪ EPVAB2.2.3. Debuxa perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado.	▪ CAA ▪ CMCCT	▪ . Debuxa perspectivas de formas tridimensionais,	▪ CA,PR.	▪ TRII
			▪ EPVAB2.2.4. Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado.	▪ CAA ▪ CMCCT	▪ Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas,	▪ CA ,PR	▪ TRII
▪ b ▪ e ▪ i ▪ o	▪ B2.12. Debuxo asistido por computador. Trazado de pezas planas e tridimensionais sinxelas.	▪ B2.3. Utilizar programas de debuxo por computador para construír trazados xeométricos e pezas sinxelas nos sistemas de representación.	▪ EPVAB2.3.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos.	▪ CAA ▪ CMCCT			
Bloque 3. Fundamentos do deseño							
▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h ▪ l	▪ B3.1. Análise das linguaxes visuais cotiás (arte, deseño, publicidade, etc.). ▪ B3. 2. Fases do proceso de deseño. ▪ B3.3. Análise da estética e a funcionalidade do deseño industrial de obxectos. ▪ B3.4. Análise da estética e funcionalidade do feísmo arquitectónico.	▪ B3.1. Percibir e interpretar criticamente as imaxes e as formas do seu ámbito cultural, con sensibilidade cara ás súas calidades plásticas, estéticas e funcionais, e apreciando o proceso de creación artística, en obras propias e alleas, e distinguir e valorar as súas fases.	▪ EPVAB3.1.1. Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual.	▪ CSIEE ▪ CCEC	▪ Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual.	▪ CA	▪ TRIII
			▪ EPVAB3.1.2. Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal.	▪ CCEC	▪ Observa e analiza os obxectos do contorno	▪ CA	
▪ c ▪ e ▪ g ▪ i	▪ B3.5. Campos de aplicación do deseño.	▪ B3.2. Identificar os elementos que forman a estrutura da linguaxe do deseño.	▪ EPVAB3 2.1. Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou a rama do deseño.	▪ CSIEE ▪ CCEC			

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO												
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación		Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos	Instrum.ava.					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ f ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Deseño de composicións modulares utilizando trazados xeométricos. ▪ B3.7. Compoñentes da imaxe corporativa: nome, cor, tipografía, logotipo, deseño, etc. ▪ B3.8. Secuenciación e elaboración de proxectos creativos adaptados ás áreas do deseño. ▪ B3.9. Informática ao servizo dos proxectos de deseño. ▪ B3.10. Planificación dun proxecto artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Realizar composicións creativas que evidencien as calidades técnicas e expresivas da linguaxe do deseño adaptándoas ás áreas, e valorando o traballo en equipo para a creación de ideas orixinais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.1. Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA ,PR. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 					
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.2. Coñece e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 				<ul style="list-style-type: none"> planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 		
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.3. Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 				<ul style="list-style-type: none"> ▪ exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.4. Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 				<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 			<ul style="list-style-type: none"> ▪
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.5. Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 				<ul style="list-style-type: none"> ▪ respecta o realizado por compañeiros e compañeiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 			

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación		Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos	Instrum.ava.
				compañeiros e compañeiras.			
Bloque 4. Linguaxe audiovisual e multimedia							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ h ▪ n ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Tipos de planos cinematográficos. Análise dos factores expresivos e a súa simboloxía. ▪ B4.2. Realización dun storyboard. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Identificar os elementos que forman a estrutura narrativa e expresiva básica da linguaxe audiovisual e multimedia, e describir correctamente os pasos necesarios para a produción dunha mensaxe audiovisual, e valorando o labor de equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.1.1. Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realización dun storyboard. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.1.2. Realiza un <i>storyboard</i> a modo de guión para a secuencia dunha película. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ l ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Estudo de planos, angulacións e movementos de cámara no cine. ▪ B4.4. Criterios estéticos na elaboración de fotografías. ▪ B4.5. Finalidade expresiva das imaxes fotoxornalísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Recoñecer os elementos que integran as linguaxes audiovisuais e as súas finalidades 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.2.1. Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza os planos, as angulacións e os movementos de cámara. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB.4.2.2. Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.2.3. Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Creación dixital de imaxes. ▪ B4.7. Deseño dun proxecto publicitario. ▪ B4.8. Desenvolvemento dun proxecto 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Realizar composicións creativas a partir de códigos utilizados en cada linguaxe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.3.1. Elabora imaxes dixitais utilizando 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO								
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación		Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos	Instrum.ava.	
▪ g	persoal.		audiovisual, amosando interese polos avances tecnolóxicos vinculados a estas linguaxes.	programas de debuxo por computador.				
				<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.3.2. Proxecta un deseño publicitario utilizando os elementos da linguaxe gráfico-plástica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proxecta un deseño publicitario utilizando os elementos da linguaxe gráfico-plástica. 	▪	▪
				<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.3.3. Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creación. 	▪	▪
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Análise crítica da linguaxe publicitaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Amosar unha actitude crítica ante as necesidades de consumo creadas pola publicidade, rexeitando os elementos desta que supoñan discriminación sexual, social ou racial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.4.1. Analiza elementos publicitarios cunha actitude crítica desde o coñecemento dos elementos que os compoñen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC 			▪	▪

Abreviaturas.:

Tr. – Trimestre.

CA.- Control Actividade.

Pr .- Proba.

4.2. METODOLOXÍA E TEMPORALIZACIÓN.

A metodoloxía didáctica basease na realización de actividades que son seleccionadas e propostas polo profesorado ,xa que non se utiliza libro de texto. Xeralmente se procede do seguinte modo :

- Explicación teórica para toda a clase dos conceptos que se desenrolarán no exercicio.
- Realización do mesmo en clase , o que permite un seguimento individualizado por parte do profesor así como a resolución de calquera dúbida ou continxencia.
- Recollida e corrección dos traballos .
- Devolución dos traballos , momento para comentar e analizar as cualidades dos mesmos .

A duración dos exercicios debe variar en función da súa complexidade, oscilará entre dúas e catro ou máis se fose preciso.

Temporalización.

Primeiro trimestre.

Rotulación normalizada

Usos de escuadra e cartabón

Trazados xeométricos básicos

Ángulos

Triángulos

Composición con malla triangular

Trapeacios

Polígonos sinxelos

Casos sinxelos de tanxencias e aplicacións

Composicions baseadas en polígonos

Segundo trimestre

Sistemas de representación. Nocions básicas

Sistema Diédrico
Sistema Axonométrico
Sistema Cónico

Terceiro trimestre

A composición artística.
Elementos compositivos
A imaxe publicitaria
Códigos da linguaxe visual

Técnicas de representación: collage, fotomontaxe.
Debuxos por ordenador

4.3. PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN.

A avaliación trata de establecer en qué medida se lograron as aprendizaxes previstas nos obxectivos, observando os niveis alcanzados en cada fase e comparándoos co nivel apropiado á etapa na que se atopa o alumno.

No proceso avaliador cómpre salientar dúas etapas:

- A avaliación inicial: que nos permite coñecer a situación do alumno ó comenzo do proceso. Para conseguila poderanse facer cuestionarios ou exercicios prácticos nos que se avaliarán:
 1. Coñecemento da area.
 2. Nivel de utilización dos materiais.
 3. Uso do vocabulario específico.
 4. Capacidade de observación e análise.
 5. Capacidade de expresión.
 6. Creatividade.

Cos resultados desta avaliación poderemos axustar a programación ás capacidades do alumno e acorde coa realidade do centro.

- A avaliación formativa: que permite axeita-lo proceso de aprendizaxe do alumno en relación cos obxectivos propostos. Buscarase a aprendizaxe máis axeitada reaxustando o enfoque metodolóxico. Isto pode afectar ós contidos, as actividades, os agrupamentos, etc.

Instrumentos avaliación.

Os instrumentos fundamentais para avaliar os alumnos serán as probas obxectivas, as actividades realizadas na clase ou fora dela e a observación do traballo do alumno e a súa implicación na materia.

Dada a dificultade de avaliar numericamente os **exercicios**, debido á natureza da nosa materia, considerarase prioritaria a **presentación de todos** e cada un dos mesmos para acadar unha cualificación positiva. As probas obxectivas serán un complemento que axudará o profesor a

precisar a súa nota de avaliación pero non será o único ; o traballo diário na aula , a actitude cara ó mesmo, así como o comportamento, compañeirismo serán tamén obxectos de observación e avaliación. A nota de avaliación resultará da ponderación de todos estes elementos.

4.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN. A CALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN.

Referentes	Características	Puntos
Probas	Ata	4
Traballos	Ata	6

Tanto os traballos como os exames serán calificados de 0 a 10. Non serán admitidos os traballos entregados fora de prazo a menos que a súa demora esté debidamente xustificada.

O alumno poderá repetir ou mellorar os exercicios sempre que o crea oportuno, pero a segunda calificación nunca substituirá á primeira, sendo considerada como una calificación máis ao obxecto de calcular a nota media.

Si pola propia natureza da asignatura en algún trimestre o profesor considera que se pode prescindir do examen, as actividades suporán o 100% da nota da avaliación de que se trate.

4.5. PROBAS OBXETIVAS.

Realizaránse unha ou dúas probas por trimestre. No caso de consideralo necesario poderase facer, ó fin do curso, unha proba de madurez co fin de comprobar se o alumno acadou obxectivos mínimos prantexados na asignatura, pero sempre será condición necesaria para aprobar a asignatura a entrega de todos os traballos do curso. Ofreceráse sempre un medio de recuperación, ben sexa repetindo exercicios incorrectos ou inacabados ou realizando dita proba .

4.6. PROCEDEMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL.

Cando o profesor estime oportuno farase una avaliación inicial aos alumnos de 4º de Eso para facer unha valoración dos conceptos aprendidos nos cursos anteriores.

Poderá tratarse dunha proba escrita ou oral, na que nunca se tratará de valorar destrezas nin habilidades senón conceptos. Non será polo tanto un examen de debuxo como tal.

4.7. RÚBRICAS

Pola propia natureza da asignatura, no caso dos exercicios avaliados mediante rúbrica haberemos de diferenciar entre o debuxo artístico e o técnico.

Rúbrica para exercicios de Debuxo Artístico.

CATEGORIA	NIVEL 4 EXPERTO (Moi ben)	NIVEL 3 AVANZADO (Ben)	NIVEL 2 APRENDIZ (Regular)	NIVEL 1 PRIMERIZO (Mal)
Expresión de Ideas.	A imaxen expresa Con riqueza de detalles a idea que se quere transmitir.	A imaxen expresa A idea que se quere transmitir.	A imaxen expresa en parte a idea que se quere transmitir.	A imaxen non expresa a idea Proposta.
Orixinalidade.	O alumno utiliza medios que chaman Poderosamente a atención pola súa Orixinalidade.	O alumno utiliza medios orixinais.	Utiliza algún que outro medio orixinal.	Non utiliza nengún medio Orixinal.
Presentación.	A presentación e boa, clara Conseguindo un bo resultado final.	A presentación e, en xeral, boa.	Podería mellorarse en algún aspectos. Estructura,orden,limpeza.	A presentación e claramente deficiente.
Actitude cara O traballo.	O alumno afronta os exercicios con entusiasmo ,diligencia e interese.	O alumno e diligente.	Necesita motivación para Comezar a traballar.	Non amosa interese.

Rúbrica para exercicios de Debuxo Técnico.

CATEGORÍA	NIVEL 4 EXÈRTO	NIVEL 3 AVANZADO	NIVEL 2 APRENDIZ	NIVEL 1 PRIMERIZO
SOLUCIÓN	<p>Chega á solución Correcta de maneira Razoada,compreto Todos os pasos intermedios.</p>	<p>Chega á solución con razoamentos non sempre correctos.</p>	<p>Chega a solución Sen comprender.</p>	<p>Non chega á Solución.</p>
PROCEDEMENTO	<p>Utiliza as estratexias Axeitadas para unha resolución eficiente. Emprega a notación correcta de todos os elementos e o fai de forma Lexible. Debuxa con precisión.</p>	<p>Utiliza as estratexias Axeitadas para unha resolución eficiente,pequenos fallos de notación,lexibilidade.</p>	<p>Certa heterodoxia Nas estratexias e fallos de notación,lexibilidade</p>	<p>Descuido nos procedementos e fallos de notación,lexibilidade</p>
PRESENTACIÓN	<p>Presenta o traballo sen Tachaduras . Da a cada Liña o grosor que lle corresponde</p>	<p>Presenta o traballo sen Tachaduras . Da a cada Liña o grosor que lle corresponde</p>	<p>Algunha tachadura Ou corrección,descuido Nos grosos.</p>	<p>Traballos desordenados e Con múltiples correccións.</p>
ACTITUDE	<p>O alumno afronta os exercicios con entusiasmo ,diligencia e interese.</p>	<p>O alumno e diligente.</p>	<p>Necesita motivación para Comezar a traballar.</p>	<p>Non amosa interese.</p>

4.8. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A programación desta área contempla aqueles contidos nos que os alumnos amosan un nivel menos homoxeneo. Tal é o caso daquelas partes da materia que esixen un alto nivel de comprensión espacial ou alto nivel de precisión na execución.

Tratarase de asegurar un nivel mínimo para todos os alumnos ó final da etapa, prestando oportunidades para recuperar os coñecementos adquiridos.

Ensinaranse conceptos a partir de imaxes simples e concretas.

4.9. PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES.

Os temas transversais que mereceran tratamento son:

Educación para a convivencia:

Actividades realizadas en grupo para desenvolver a propia disposición ás solidariedade, cooperación e respecto a outras formas de expresión alleas.

Educación do consumidor:

Orientar ó alumno sobre actividades que contribúen ó desenvolvemento da súa capacidade creativa, que conecte cos seus intereses e lles permita descubrir aplicacións descoñecidas.

Favorecer o aproveitamento de materiais e recursos.

Educación ambiental.

Fomentar entre os alumnos pautas de actuación dirixidas ó respecto ó medio ambiente, atendendo a criterios de armonía, estéticos, de protección e conservación do medio, etc.

Educación multicultural:

Apreciación y valoración de otras manifestaciones artísticas, tanto actuales como de otras épocas, de otras culturas

4.10. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.

O interese polas tecnoloxías, e fundamentalmente polas Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC)³, que se expresa cada vez máis claramente na educación, é en grande medida consecuencia dos importantes cambios que se suceden hoxe en día na sociedade, entre o que destaca o rápido acceso a unha grande cantidade de información, que chega por diversos canais, principalmente Internet. Estes cambios sociais implican outros cambios no ámbito educativo como son, entre outros, a diversificación dos contidos e espazos formativos, a importancia da autoaprendizaxe e a necesidade de saber seleccionar e tratar esta grande cantidade de información.

Para lograr isto se fai necesario realizar transformacións no modelo de ensino que tradicionalmente se ven desenvolvendo para adecuarse ás demandas desta Sociedade da Información e tamén ás necesidades educativas do contexto. Do mesmo xeito, é imprescindible a formación, tanto técnica como pedagóxica, do profesorado nesta área que lle permita comprender o potencial que teñen as TIC na educación e os cambios necesarios para unha efectiva integración da escola na Sociedade da Información. Dentro dese ámbito merece especial atención o tema das comunicacións. Gracias a Internet, ábrese un novo panorama e ofrece un sen fin de posibilidades. Por iso, é moi importante que os nosos cativos estean familiarizados co seu uso e que a utilicen como unha ferramenta máis.

3

A progresiva incorporación de novas tecnoloxías no centro posibilitará o seu uso na aula. Cando así se requira, e sempre que haxa dispoñibilidade, utilizarase a aula informática ou de tecnoloxía para acceder os recursos informáticos.

4.11. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Moitas son as accións que se poden desenvolver para contribuír ao plan de convivencia, como por exemplo:

Corrixir os casos de indisciplina, incorrección ou desconsideración hacia calquer membro da comunidade educativa.

Controlar as faltas inxustificadas de asistencia a clase.

Vixilancia no respecto e cuidado de los materiais.

Cuidado de la hixiene xeral.

Integrar aos novos alumnos.

Contactar con pais e titores cuando así sexa necesario.

Adoptar con prontitude medidas que eviten situacións conflictivas.

Facilitar a superación de hábitos discriminatorios.

Fomentar a convivencia e o respecto.

4.12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR.

O Departamento de DEBUXO traballará , coma todos os anos, en colaboración co Departamento de Normalización Lingüística para a elaboración de carteis , tarxetas e do libro que regularmente se presenta o Salón de Outono convocado polo Axuntamento da cidade

. Tamén colaborará nas actividades que os membros da Comisión do Plan Lector organicen este ano e que competan a este Departamento.

Dentro das explicacións sobre a linguaxe cinematográfica , os *comics* como *storyboards*,etc sempre resulta pertinente a proposta de lectura dun texto da literatura de aventuras para a súa posterior ilustración,

4.13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

Co fin de aproveitar a actividade cultural da cidade, este seminario tentará participar das actividades programadas polos distintos centros culturais da mesma.

Como ven sendo habitual, seguiremos participando nas exposicións con visitas guiadas do centro cultural Caixagalicia, no centro cultural Caixanova, no Salon do Libro e no Pazo da cultura.

Asimesmo a seminário colaborará en outras actividades organizadas por outros seminários e onde sea importante a educación plástica.

Tamén se organizarán saídas didácticas póla cidade dunha sesión, sempre cōa aprobación do Consello Escolar, buscando o momento mais axeitado .

4.14. PROCEDEMENTO PARA A CUALIFICACION DAS MATERIAS DO CURSOS PENDENTES ou da nota final do curso se hai alumnado que asiste a programas de reforzo con atribución horaria.

No existen no centro programas de reforzo para alumnado pendente con atribución horaria.

4.15. PROGRAMAS ESPECÍFICOS PERSONALIZADOS PARA O ALUMNADO REPETIDOR.

En canto as tarefas de recuperación para os alumnos coa materia pendente do ano anterior estes anos vimos de repartir periódicamente, bloques de exercicios, que deben ser entregados ó Xefe de Departamento para á súa corrección, antes do final de cada avaliación.

Para a superación de materias pendentes se determinan os seguintes procedementos:

- Traballos de recuperación específicos da materia.
- Dúas probas durante o curso.
- Proba final de avaliación en Xuño e proba extraordinaria en Setembro.

As probas serán elaboradas e cualificadas polo departamento de Debuxo.

4.16. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS INCLUÍDOS OS LIBROS DE TEXTO.

Os alumnos deberán adquirir ó principio do curso o material necesario para desempeñar o seu traballo com normalidade.

Todo o material da aula está a disposición do alumno que o necesite.

Ademais do material propio de debuxo a aula dispón de retroproyector, ordenador e impresora, proyector e impresora 3D.

No caso de utilizar libro nos será un libro de texto senón de actividades.

Orientarase ós alumnos en canto á bibliografía que lles poda ser útil así como outro tipo de material visual.

4.17. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN.

Na memoria final do curso farase unha avaliación por parte de seminario co fin de corrixir aqueles defectos derivados da práctica na aula.

Ademáis, a programación estará sometida a revisión constante ao longo do curso mediante:

- ✦ Exposición pública na páxina web do centro.
- ✦ Reunión de departamento periódicas.
- ✦ Diario do profesor.
- ✦ Actas de departamento

DEBUXO ARTÍSTICO. 1º BACHARELATO.

Por primeira vez se implanta esta asignatura optativa neste centro, supón para nós un reto importante en tanto en canto a aceptación da mesma por parte dos alumnos, garantiría tres horas máis para o horario do Departamento, pero tamén complementa a oferta do mesmo que ata o de agora se limitaba o Debuxo Técnico exclusivamente. Garantimos así unha continuidade na formación dos alumnos no terreo das linguaxes gráficas.

A.1. INTRODUCCIÓN

Partindo das destrezas e dos coñecementos adquiridos polo alumnado na materia de Educación Plástica, Visual e Audiovisual, da educación secundaria obrigatoria (ESO), en bacharelato afondarase nas destrezas e no conceptos do debuxo como ferramenta do pensamento que participa no proceso creativo, comunicativo, plástico e visual, contribuíndo a adquirir as competencias necesarias para a formación permanente da persoa.

As materias Debuxo Artístico I e II achegan coñecementos teóricos, técnicos e estéticos, fomentando un pensamento diverxente. A aprendizaxe estética debe realizarse sobre bases teóricas e prácticas, fomentando a creatividade, o espírito de investigación e a formación permanente.

De xeito gradual e secuencial, os coñecementos e as destrezas adquiridos en Debuxo Artístico I deben ser a base sobre a que se asente Debuxo Artístico II. Ensinarase e aplicarase o principio de partir do particular para o xeral, para que o alumnado vaia adquirindo as habilidades e os conceptos para construír aprendizaxes significativas, mediante o deseño de proxectos globais.

En Debuxo Artístico I, o alumnado traballa a materia de forma máis obxectiva, para dedicar o segundo curso a aspectos máis subxectivos, desenvolvendo o seu potencial creador orientado cara ás múltiples alternativas formativas artísticas máis acordes cos seus intereses.

Ao traballar de xeito creativo, o alumnado desenvolve a capacidade crítica aplicándoa ás súas propias creacións e ás dos seus compañeiros e as súas compañeiras; valora o feito artístico e goza del, sensibilizándose cara ao contorno para a satisfacción estética e como aspecto motivador para o seu desenvolvemento creativo, potenciando a competencia de conciencia e expresión cultural; debe coñecer os antecedentes artísticos e as achegas de artistas ao debuxo, ás artes plásticas e ao deseño, en xeral, a través da historia, e sobre todo a presenza e a función do debuxo nas manifestacións artísticas contemporáneas. O coñecemento da evolución e a súa valoración positiva do debuxo artístico como linguaxe expresiva e comunicativa reforzará as súas aplicacións nunha sociedade cada vez máis tecnolóxica e inmediata.

A materia de Debuxo Artístico nesta etapa debe proporcionar un panorama amplo das súas aplicacións, orientando e preparando para outras ensinanzas posteriores que o alumnado poida cursar, sexan artísticas ou tecnolóxicas, como base para a formación de profesionais creativos/as:

ensinanzas artísticas superiores, ensinanzas profesionais de artes plásticas e deseño, belas artes e outras afíns; en definitiva, ensinanzas creativas nas súas múltiples facetas (interiores, moda, produto gráfico, multimedia, xoiaría, ilustración, deseño web, multimedia, etc.).

Debuxo Artístico I estrutúrase en cinco bloques de contido: "O debuxo como ferramenta", "Liña e forma", "A composición e os seus fundamentos", "A luz: o claroscuro e a textura" e "A cor".

A.2. CONTIDOS, ESTÁNDARES E COMPETENCIAS CLAVE.

1º de bacharelato

Debuxo Artístico I. 1º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos	Instrument.a val.	Temporl.
Bloque 1. O debuxo como ferramenta							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ i ▪ m ▪ n ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Diferentes modos de ver e debuxar. Debuxo e función. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Valorar a importancia do debuxo como ferramenta do pensamento e fin en si mesmo, a través da historia da arte, no proceso creativo, con fins artísticos, tecnolóxicos ou científicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.1.1. Valora e coñece a importancia do debuxo artístico, as súas aplicacións e as súas manifestacións a través da historia e na actualidade, co estudo e a observación de obras e artistas significativos/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece a importancia do debuxo artístico, as súas aplicacións e as súas manifestacións a través da historia e na actualidade 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TI-II-III
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.1.2. Selecciona, relaciona e emprega con criterio a terminoloxía específica, de forma oral e escrita, en postas en común ou probas individuais, aplicada a producións propias ou alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ i ▪ m ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Expresión da subxectividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Utilizar con criterio os materiais e a terminoloxía específica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.2.1. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráficas, adecuándoos ao obxectivo plástico desexado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Materiais, utensilios e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Amosar unha actitude autónoma e responsable, respectando as producións 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B1.3.1. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mantén o seu espazo de traballo e o seu material 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TI-II-II

Debuxo Artístico I. 1º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos	Instrumental.	Temporl.
▪ n	soportes básicos. ▪ B1.4. Introducción ás técnicas secas e á súa aplicación.	propias e alleas, así como o espazo de traballo e as pautas indicadas para a realización de actividades, achegando á aula todos os materiais necesarios.	actividades. ▪ DA1.B1.3.2. Aмосa unha actitude autónoma e responsable, respectando o traballo propio e alleo.	▪ CSIEE	en perfecto estado ▪ Coñece a técnica do lápis ▪ E os seus recursos .	▪ CA,Pr.	▪ TI-II-III
Bloque 2. Liña e forma							
▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d	▪ B2.1. Elementos básicos na configuración da forma. A liña como elemento configurador.	▪ B2.1. Describir graficamente obxectos naturais ou artificiais, amosando a comprensión da súa estrutura interna.	▪ DA1.B2.1.1. Utiliza a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume, movemento, espazo e sensacións subxectivas.	▪ CSIEE ▪ CCEC	▪ Utiliza a liña na descrición gráfica de obxectos expresando volume	▪ CA,Pr.	▪ TI
			▪ DA1.B2.1.2. Representa formas naturais e artificiais, de maneira analítica ou expresiva, atendendo á comprensión da súa estrutura interna.	▪ CSIEE ▪ CCEC	▪ Representa formas naturais e artificiais, de maneira analítica	▪ CA,Pr.	▪ TI
▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g	▪ B2.2. A perspectiva intuitiva e a súa aplicación no debuxo artístico.	▪ B2.2. Empregar a liña para a configuración de formas e transmisión de expresividade.	▪ DA1.B2.2.1. Comprende e representa as formas desde distintos puntos de vista.	▪ CSIEE ▪ CCEC	Comprende as formas desde distintos puntos de vista. ▪	▪ CA	▪ TrI
			▪ DA1.B2.2.2. Describe graficamente as formas	▪ CMCCT	Describe graficamente as formas	▪ CA	▪ TI

Debuxo Artístico I. 1º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Colocriterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos	Instrumental.a val.	Temporl.
			formas atendendo ás súas proporcións, relacionándoas con formas xeométricas simples.		relacionándoas con formas xeométricas simples.		
Bloque 3. A composición e os seus fundamentos							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Composición intuitiva. Concepto de equilibrio visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elaborar composicións analíticas, descritivas e expresivas con diferentes graos de iconicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B3.1.1. Selecciona os elementos gráficos esenciais para a representación da realidade observada segundo a función que se persiga (analítica ou subxectiva) e o seu grao de iconicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Psicoloxía da forma. Leis visuais que rexen as relacións entre as formas do cadro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Aplicar as leis básicas da percepción visual ao representar distintos volumes xeométricos ou orgánicas dentro dun espazo compositivo, atendendo ás proporcións e á perspectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B3.2.1. Relaciona e representa as formas no plano atendendo ás leis visuais asociativas, ás organizacións compositivas, ao equilibrio e ás direccións visuais en composicións cunha finalidade expresiva, analítica ou descritiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> Relaciona e representa as formas no plano atendendo , ás organizacións compositivas, ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TI-II-III
Bloque 4. A luz. O claroscuro e a textura							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. A mancha como elemento configurador do volume. O claroscuro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Representar o volume de obxectos e espazos tridimensionais mediante a técnica do claroscuro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B4.1.1. Representa o volume, o espazo e a textura aplicando técnicas gráfico-plásticas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece a técnica do claroscuro para a representación do volume. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TI,TII

Debuxo Artístico I. 1º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Colocriterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos	Instrumental.aval.	Temporl.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ g 			mediante valores lumínicos.				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. A construción das sombras. Valores tonais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Valorar a influencia da luz como configuradora de formas e o seu valor expresivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B4.2.1. Coñece o valor expresivo e configurador da luz, en valores tanto acromáticos como cromáticos, e explicar verbalmente eses valores en obras propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Iluminación. Tipos de luz e o seu comportamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Explorar as posibilidades expresivas da textura visual e o claroscuro 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B4.3.1. Observa e utiliza a textura visual con procedementos gráfico-plásticos, con fins expresivos e configuradores, en obras propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Explorar as posibilidades expresivas da textura visual e o claroscuro 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TII
Bloque 5. A cor							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ i ▪ m ▪ n ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Teoría da cor. Natureza. Dimensións e comportamento da cor. ▪ B5.2. Expresividade da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Coñecer e aplicar os fundamentos teóricos sobre a cor e as relacións cromáticas, tanto na expresión gráfico-plástica como na análise de diversas manifestacións artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B5.1.1. Aplica a cor seguindo as dimensións desta (valor-luminosidade, saturación-intensidade e croma-ton) na representación de composicións e formas naturais e artificiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñece as posibilidades expresivas da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TIII

Debuxo Artístico I. 1º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos	Instrumental val.	Temporl.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B5.1.2. Demuestra o coñecemento, con explicacións orais, escritas e gráficas, dos fundamentos teóricos da cor en composicións e estudos cromáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B5.1.3. Aplica de maneira expresiva a cor na obra plástica persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplica de maneira expresiva a cor na obra plástica persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TIII
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.5.1.4. Analiza o uso da cor observando as producións artísticas de referencia en todas as súas manifestacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DA1.B5.1.5. Representa os matices cromáticos, a partir de observación do natural, mediante a mestura de cores primarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Representa os matices cromáticos, a partir de observación do natural, mediante a mestura de cores primari 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ TIII

A.3. CRITERIOS DE CALIFICACIÓN.

Referentes	Características	Puntos
Probas	Ata	2
Traballos	Ata	8
	Todos entregados con rigor conceptual e técnico.	8
	Todos entregados con desigual rigor.	7
	Falta ata un tercio ou os defectos de execución son excesivos.	5
	Falta máis dun tercio dos traballos.	2
	Non entrega os traballos.	0
Actitudes	Ata	2
	Alto interés ,participativo,trae o material,solidario e e puntual na entrega.	2
	Interés normal pero se retrasa na entrega , certa displicencia na execución.	1'5
	Atención dispersa , participapouco e cumple simplemente.Algunha amonestación.	1
	Atención dispersa,as veces non trae material e se retrasa.frecuentes amonestacións.	0'5
	Non atende, non traematerial e amonestacións constantes.	0

Rúbrica dos traballos realizados.

CATEGORIA	NIVEL 4 EXPERTO (Moi ben)	NIVEL 3 AVANZADO (Ben)	NIVEL 2 APRENDIZ (Regular)	NIVEL 1 PRIMERIZO (Mal)
Expresión de Ideas.	A imaxen expresa Con riqueza de detalles a idea que se quere transmitir.	A imaxen expresa A idea que se quere transmitir.	A imaxen expresa en parte a idea que se quer transmitir.	A imaxen non expresa a idea Proposta.
Orixinalidade.	O alumno utiliza medios que chaman Poderosamente a atención pola súa Orixinalidade.	O alumno utiliza medios orixinais.	Utiliza algún que outro medio orixinal.	Non utiliza nengún medio Orixinal.
Presentación.	A presentación e boa, clara Conseguindo un bo resultado final.	A presentación e, en xeral, boa.	Podería mellorarse en algún aspectos. Estructura,orden,limpeza.	A presentación e claramente deficiente.
Actitude cara O traballo.	O alumno afronta os exercicios con entusiasmo ,diligencia e interese.	O alumno e dilixente.	Necesita motivación para Comezar a traballar.	Non amosa interese.

DEBUXO TÉCNICO I. 1º DE BACHARELATO

D.1. INTRODUCCIÓN.

Entre as finalidades de Debuxo Técnico figura de xeito específico dotar o alumnado das competencias necesarias para se poder comunicar graficamente con obxectividade nun mundo cada vez máis complexo, que require do deseño e da fabricación de produtos que resolvan as necesidades presentes e futuras. Esta función comunicativa, grazas ao acordo dunha serie de convencións a escala nacional, comunitaria e internacional, permítenos transmitir, interpretar e comprender ideas ou proxectos de maneira fiable, obxectiva e inequívoca.

O debuxo técnico, xa que logo, emprégase como medio de comunicación en calquera proceso de investigación ou proxecto que se valla dos aspectos visuais das ideas e das formas para visualizar o que se estea a deseñar e, de ser o caso, definir dun xeito claro e exacto o que se desexa producir; é dicir, como linguaxe universal nos seus dous niveis de comunicación: comprender ou interpretar a información codificada, e expresarse ou elaborar información comprensible polas persoas destinatarias.

O alumnado, ao adquirir competencias específicas na interpretación de documentación gráfica elaborada de acordo coa norma nos sistemas de representación convencionais, pode coñecer mellor o mundo. Isto require, ademais do coñecemento das principais normas de debuxo, un desenvolvemento avanzado da súa visión espacial, entendida como a capacidade de abstracción para, por exemplo, visualizar ou imaxinar obxectos tridimensionais representados mediante imaxes planas.

Ademais de comprender a complexa información gráfica que nos rodea, cómpre que o estudante aborde a representación de espazos ou obxectos de calquera tipo e elabore documentos técnicos normalizados que plasmen as súas ideas e os seus proxectos, relacionados tanto co deseño gráfico como coa ideación de espazos arquitectónicos ou coa fabricación artesanal ou industrial de pezas e conxuntos.

Durante o primeiro curso trabállase coas competencias relacionadas co debuxo técnico como linguaxe de comunicación e instrumento básico para a comprensión, análise e representación da realidade. Para isto, introdúcese gradualmente e de xeito interrelacionado tres grandes bloques: "Xeometría e debuxo técnico", "Sistemas de representación" e "Normalización". Trátase de que o/a estudante teña unha visión global dos fundamentos do debuxo técnico que lle permita no seguinte curso afondar algúns aspectos desta materia.

Ao longo do segundo curso introdúcese un bloque novo ("Documentación gráfica de proxectos"), en lugar de "Normalización", para a integración das destrezas adquiridas na etapa.

Xa que logo, os elementos do currículo básico da materia agrupáronse en tres bloques interrelacionados: "Xeometría e debuxo técnico", "Sistemas de representación" e "Normalización" ou "Documentación gráfica de proxectos".

No primeiro bloque, desenvolvéronse durante os dous cursos que compoñen esta etapa os elementos necesarios para resolver problemas de configuración de formas, ao tempo que se analiza a súa presenza na natureza e na arte ao longo da historia, e as súas aplicacións ao mundo científico e técnico.

De maneira análoga, o bloque dedicado aos sistemas de representación desenvolve os fundamentos, as características e as aplicacións das axonometrías, das perspectivas cónicas e dos sistemas diédrico e de planos cotados. Este bloque débese abordar de xeito integrado para permitir descubrir as relacións entre sistemas e as vantaxes e os inconvenientes de cada un. Ademais, é conveniente potenciar a utilización do debuxo a man alzada como ferramenta de comunicación de ideas e análise de problemas de representación.

O terceiro bloque (sobre a normalización) pretende dotar o/a estudante dos procedementos para simplificar, unificar e obxectivar as representacións gráficas. Este bloque está nomeadamente relacionado co proceso de elaboración de proxectos, obxecto do derradeiro bloque, polo que, aínda que a secuencia establecida sitúa este bloque de maneira específica no primeiro curso, a súa condición de linguaxe universal fai que a súa utilización sexa unha constante ao longo da etapa. O proxecto ten como obxectivo principal que o/a estudante mobilice e interrelacione os elementos adquiridos ao longo de toda a etapa e que os empregue para elaborar e presentar de xeito individual e colectivo os bosquejos, esbozos e planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño gráfico, industrial ou arquitectónico.

D.2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE.

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Instrum.ava	Competencias clave
Bloque 1. Xeometría e debuxo técnico						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Trazados xeométricos. ▪ B1.2. Instrumentos e materiais do debuxo técnico. ▪ B1.3. Recoñecemento da xeometría na natureza. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Resolver problemas de configuración de formas poligonais sinxelas no plano coa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.1. Deseña, modifica ou reproduce formas baseadas en redes modulares cadradas coa axuda do escuadro e o cartabón, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deseña, en redes modulares cadradas coa axuda 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Critérios	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Instrum.ava	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Identificación de estruturas xeométricas na arte. ▪ B1.5. Valoración da xeometría como instrumento para o deseño gráfico, industrial e arquitectónico. ▪ B1.6. Trazados fundamentais no plano. ▪ B1.7. Operacións con segmentos. ▪ B1.8. Mediatriz. ▪ B1.9. Paralelismo e perpendicularidade. ▪ B1.10. Determinación de lugares xeométricos. Aplicacións. ▪ B1.11. Elaboración de formas baseadas en redes modulares. ▪ B1.12. Circunferencia e círculo. ▪ B1.13. Ángulos. ▪ B1.14. Trazado de polígonos regulares. ▪ B1.15. Resolución gráfica de cuadriláteros e polígonos. ▪ B1.16. Representación de formas planas. ▪ B1.17. Trazado de formas proporcionais. ▪ B1.18. Resolución gráfica de triángulos. ▪ B1.19. Determinación, propiedades e aplicacións dos seus puntos notables. ▪ B1.20. Proporcionalidade e semellanza. ▪ B1.21. Análise de trazado de formas poligonais por triangulación, radiación e itinerario. ▪ B1.22. Construción e utilización de escalas gráficas. ▪ B1.23. Transformacións xeométricas elementais: xiro, translación, simetría homotecia e afinidade. Identificación de invariantes. Aplicacións. 	<p>axuda de utensilios convencionais de debuxo sobre taboleiro, aplicando os fundamentos da xeometría métrica de acordo cun esquema paso a paso e/ou unha figura de análise elaborada previamente.</p>		do escuadro e o cartabón,		
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1. 2. Determina coa axuda de regra e compás os principais lugares xeométricos de aplicación aos trazados fundamentais no plano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Determina os principais lugares xeométricos de aplicación aos trazados fundamentais no plano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.3. Relaciona as liñas e os puntos notables de triángulos, cuadriláteros e polígonos coas súas propiedades, e identifica as súas aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ os puntos notables de triángulos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,PR. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.4. Comprende as relacións métricas dos ángulos da circunferencia e o círculo, describe as súas propiedades e identifica as súas posibles aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende as relacións métricas dos ángulos da circunferencia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.5. Resolve triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e xustifica o procedemento utilizado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resolve triángulos coa axuda de regra e compás 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,PPR 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B1.1.6. Deseña, modifica ou reproduce cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Instrum.ava	Competencias clave
			itinerario ou relacións de semellanza.			
			<ul style="list-style-type: none"> DT1.B1.1.7. Reproduce figuras proporcionais determinando a razón idónea para o espazo de debuxo dispoñible, construíndo a escala gráfica correspondente en función da apreciación establecida e utilizándoa coa precisión requirida. 	<ul style="list-style-type: none"> Reproduce figuras proporcionais 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> DT1.B1.1.8. Comprende as características das transformacións xeométricas elementais (xiro, translación, simetría, homotecia e afinidade), identificando as súas invariantes, e aplícaa para a resolución de problemas xeométricos e para a representación de formas planas. 	<ul style="list-style-type: none"> transformacións xeométricas elementais (xiro, translación, simetría, homotecia e afinidade), 	<ul style="list-style-type: none"> CA,PR 	<ul style="list-style-type: none"> CAA
<ul style="list-style-type: none"> b d e g i l 	<ul style="list-style-type: none"> B1.24. Tanxencias e enlaces. B1.25. Resolución de problemas básicos de tanxencias e enlaces. Aplicacións. B1.26. Construción de curvas técnicas, óvalos, ovoides e espirais. B1.27. Aplicacións da xeometría ao deseño arquitectónico e industrial. B1.28. Xeometría e novas tecnoloxías. B1.29. Aplicacións de debuxo vectorial en 2D. B1.30. Exercicios de aplicación de trazado de tanxencias e enlaces. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Debuxar curvas técnicas e figuras planas compostas por circunferencias e liñas rectas, aplicando os conceptos fundamentais de tanxencias, resaltar a forma final determinada e indicar graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> DT1.B1.2.1. Identifica as relacións entre puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, analizando figuras compostas por enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia. DT1.B1.2.2. Resolve problemas básicos de tanxencias coa axuda de regra e compás, aplicando con rigor e exactitude as súas propiedades intrínsecas, e utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas. DT1.B1.2.3. Aplica os coñecementos de tanxencias á 	<ul style="list-style-type: none"> puntos de tanxencia, centros e raios de circunferencias, Resolve problemas básicos de tanxencias construción de óvalos, ovoides 	<ul style="list-style-type: none"> CA,PR CA,PR CA,PR 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA CSIEE

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Instrum.ava	Competencias clave
			construción de óvalos, ovoídes e espirais, e relaciona a súa forma coas principais aplicacións no deseño arquitectónico e industrial.	e espirais,		
			<ul style="list-style-type: none"> DT1.B1.2.4. Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas que conteñan enlaces entre liñas rectas e arcos de circunferencia, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos. 			<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
Bloque 2. Sistemas de representación						
<ul style="list-style-type: none"> b d e g i l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Fundamentos dos sistemas de representación. B2.2. Sistemas de representación na arte. B2.3. Evolución histórica dos sistemas de representación. B2.4. Sistemas de representación e debuxo técnico. Ámbitos de aplicación. B2.5. Vantaxes e inconvenientes. Criterios de selección. B2.6. Clases de proxección. B2.7. Sistemas de representación e novas tecnoloxías. B2.8. Aplicacións de debuxo vectorial en 3D. B2.9. Sistema diédrico. B2. 10. Procedementos para a obtención das proxeccións diédricas. B2.11. Disposición normalizada. B2.12. Reversibilidade do sistema. Número de proxeccións suficientes. B2.13. Representación e identificación de puntos, rectas e planos. Posicións no espazo. Paralelismo 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Relacionar os fundamentos e as características dos sistemas de representación coas súas posibles aplicacións ao debuxo técnico, seleccionando o sistema axeitado ao obxectivo previsto, e identificar as vantaxes e os inconvenientes en función da información que se desexe amosar e dos recursos dispoñibles. 	<ul style="list-style-type: none"> DT1.B2.1.1. Identifica o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina as características diferenciais e os elementos principais do sistema. 	<ul style="list-style-type: none"> Identifica o sistema de representación 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> DT1.B2. 1. 2. Establece o ámbito de aplicación dos principais sistemas de representación, e ilustra as súas vantaxes e os seus inconvenientes mediante o debuxo a man alzada dun mesmo corpo xeométrico sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ámbito de aplicación dos principais sistemas de representación, 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> DT1.B2.1.3. Selecciona o sistema de representación idóneo para a definición dun obxecto ou espazo, analizando a complexidade da súa forma, a finalidade da representación, a exactitude requirida e os recursos informáticos dispoñibles. 			<ul style="list-style-type: none"> CD
			<ul style="list-style-type: none"> DT1B2.1.4. Comprende os fundamentos do sistema diédrico e describe os procedementos de obtención das 	<ul style="list-style-type: none"> fundamentos do sistema diédrico 	<ul style="list-style-type: none"> CA,PR 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Instrum.ava	Competencias clave
	<p>e perpendicularidade. Pertenza e intersección.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.14. Proxeccións diédricas de sólidos e espazos sinxelos. ▪ B2.15. Seccións planas. Determinación da súa verdadeira magnitude. ▪ B2.16. Procedementos para a obtención e disposición das proxeccións diédricas. ▪ B2.17. Visualización e debuxo a man alzada de axonometrías a partir das vistas principais de pezas sinxelas. ▪ B2.18. Seccións planas. Determinación da súa verdadeira magnitude. 		<p>proxeccións e a súa disposición normalizada.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.5. Comprende o funcionamento do sistema diédrico, relacionando os seus elementos, convencionalismos e notacións coas proxeccións necesarias para representar inequivocamente a posición de puntos, rectas e planos, e resolve problemas de pertenza, intersección e verdadeira magnitude. 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,PR ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.6. Deseña ou reproduce formas tridimensionais sinxelas, debuxando a man alzada as súas vistas principais no sistema de proxección ortogonal establecido pola norma de aplicación, dispoño as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deseña ou reproduce formas tridimensionais sinxelas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,PR 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.7. Visualiza no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Visualiza no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,PR 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.1.8. Determina seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelos, visualizando intuitivamente a súa posición mediante perspectivas a man alzada, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Determina seccións planas de obxectos tridimensionais sinxelos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,PR 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.19. Sistema de planos cotados: aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Representar formas tridimensionais sinxelas a partir de perspectivas, fotografías, pezas reais ou espazos do contorno 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.2.1. Comprende o funcionamento do sistema de planos cotados como unha variante do sistema diédrico que permite rendibilizar os coñecementos adquiridos, ilustra as súas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende o funcionamento do sistema de planos cotados 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Critérios	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Instrum.ava	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ l 		<p>próximo, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados, dispoño de acordo coa norma as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco.</p>	<p>principais aplicacións mediante a resolución de problemas sinxelos de pertenza e intersección e obtén perfís dun terreo a partir das súas curvas de nivel.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.20. Sistema axonométrico. ▪ B2.21. Fundamentos do sistema. Disposición dos eixes e utilización dos coeficientes de redución. ▪ B2.22. Sistema axonométrico ortogonal, perspectivas isométricas, dimétricas e trimétricas. ▪ B2.23. Sistema axonométrico oblicuo: perspectivas cabaleiras e militares. ▪ B2.24. Aplicación do óvalo isométrico como representación simplificada de formas circulares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Debuxar perspectivas de formas tridimensionais a partir de pezas reais ou definidas polas súas proxeccións ortogonais, seleccionando a axonometría axeitada ao propósito da representación, dispoño a posición dos eixes en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e utilizando, de ser o caso, os coeficientes de redución determinados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.3.1. Realiza perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando o seu trazado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realiza perspectivas isométricas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,PR 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.3.2. Realiza perspectivas cabaleiras ou planimétricas (militares) de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoño a súa orientación para simplificar o seu trazado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realiza perspectivas cabaleiras ou planimétricas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,PR 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.25. Sistema cónico central. ▪ B2.26. Elementos do sistema. Plano do cadro e cono visual. ▪ B2.27. Determinación do punto de vista e orientación das caras principais. ▪ B2.28. Paralelismo. Puntos de fuga. Puntos métricos. ▪ B2.29. Representación simplificada da circunferencia. ▪ B2.30. Sistema cónico oblicuo. ▪ B2.31. Representación simplificada da circunferencia. ▪ B2.32. Representación de sólidos nos diferentes 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Debuxar perspectivas cónicas de formas tridimensionais a partir de espazos do contorno ou definidas polas súas proxeccións ortogonais, e valorar o método seleccionado, considerando a orientación das caras principais respecto do plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.4.1. Comprende os fundamentos da perspectiva cónica e clasifica a súa tipoloxía en función da orientación das caras principais respecto ao plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final, determinando o punto principal, a liña do horizonte, os puntos de fuga e os seus puntos de medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende os fundamentos da perspectiva cónica 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT1.B2.4.2. Debuxa coa axuda de utensilios de debuxo perspectivas cónicas centrais de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoño a súa orientación para simplificar o seu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Debuxa coa axuda de utensilios de debuxo perspectivas cónicas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Critérios	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Instrum.ava	Competencias clave
	sistemas.		trazado.			
			<ul style="list-style-type: none"> DT1.B2.4.3. Representa formas sólidas ou espaciais con arcos de circunferencia en caras horizontais ou verticais, debuxando perspectivas cónicas oblicuas coa axuda de utensilios de debuxo, simplificando a construción das elipses perspectivas mediante o trazado de polígonos circunscritos, trazándoas a man alzada ou coa axuda de patróns de curvas. 			<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
Bloque 3. Normalización						
<ul style="list-style-type: none"> b d e g i l 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Elementos da normalización consonte a normativa. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Valorar a normalización como convencionalismo para a comunicación universal que permite simplificar os métodos de produción, asegurar a calidade dos produtos, posibilitar a súa distribución e garantir a súa utilización polo destinatario final. 	<ul style="list-style-type: none"> DT1.B3.1.1. Describe os obxectivos e os ámbitos de utilización das normas UNE, EN e ISO, e relaciona as específicas do debuxo técnico coa súa aplicación para a elección e a dobra de formatos, para o emprego de escalas, para establecer o valor representativo das liñas, para dispor as vistas e para a cotación. 	<ul style="list-style-type: none"> Describe os obxectivos e os ámbitos de utilización das normas UNE, EN e ISO, 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> b d e g i l 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Proxecto: necesidade e ámbito de aplicación das normas. B3.3. Formatos. Dobra de planos. B3.4. Vistas. Liñas normalizadas. B3.5. Aplicacións da normalización. B3.6. Escalas. Cotación. B3.7. Debuxo industrial. B3.6. Escalas. Cotación. B3.8. Debuxo arquitectónico. B3.9. Cortes e seccións. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Aplicar as normas nacionais, europeas e internacionais relacionadas cos principios xerais de representación, formatos, escalas, cotación e métodos de proxección ortográficos e axonométricos, considerando o debuxo técnico coma linguaxe universal, valorando a necesidade de coñecer a súa sintaxe e utilizándoo de forma obxectiva para a interpretación de planos técnicos e a elaboración de 	<ul style="list-style-type: none"> DT1.B3.2.1. Obtén as dimensións relevantes de corpos ou espazos representados utilizando escalas normalizadas. DT1.B3.2.2. Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas referidas aos principais métodos de proxección ortográficos, seleccionando as vistas imprescindibles para a súa definición, dispóndoas axeitadamente e diferenciando o trazado de eixes, liñas vistas e ocultas. DT1.B3.2.3. Cota pezas industriais sinxelas identificando as cotas 	<ul style="list-style-type: none"> Representa pezas e elementos industriais ou de construción, aplicando as normas . Cota pezas industriais 	<ul style="list-style-type: none"> CA CA,PRCA 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CAA CMCCT

Debuxo Técnico I. 1º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios	Estándares de aprendizaxe	Mínimos	Instrum.ava	Competencias clave
		bosquexos, esquemas, esbozos e planos.	necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma.	sinxelas		
			<ul style="list-style-type: none"> DT1.B3.2.4. Cota espazos arquitectónicos sinxelos identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma. 			<ul style="list-style-type: none"> CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> DT1.B3.2.5. Representa obxectos con ocós mediante cortes e seccións, aplicando as normas básicas correspondentes. 	<ul style="list-style-type: none"> Representa obxectos con ocós mediante cortes e seccións, aplicando as normas básicas correspondentes. 	<ul style="list-style-type: none"> CA 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE

D.3. METODOLOXÍA E TEMPORALIZACIÓN.

Os contidos da materia divídense en tres grandes bloques, un en cada trimestre:

Primeiro. Adícase ós Sistemas de Representación, en especial ó Sistema Diédrico por seren o máis utilizado en todas as disciplinas técnicas.

Segundo. Nel faise un amplo percorrido por toda a xeometría plana.

Terceiro. Vistas e acotación. Presentación de proxectos.

O método habitual de traballo consiste na explicación de conceptos teóricos e na posterior realización de exercicios cos que someter ós coñecementos ó xuízo da práctica ; trátase de enfrontar ó alumno ós problemas tentando establecer un diálogo, en sentido literal, na aula para que aparezan alternativas diferentes para resolver un mesmo problema.

Con este diálogo se pretende fomentar a participación pero tamén crear un ambiente agradable de traballo en equipo.

D.4. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

- Executar debuxos técnicos empregando as distintas escalas normalizadas.
- Resolver formas sinxelas nas que intervenían problemas de tanxencias e enlaces entre rectas, circunferencias ou ambas.
- Construír calquera curva técnica a partir dos parámetros que as definen.
- Resolver problemas xeométricos sinxelos nos que intervenían todo tipo de polígonos.
- Aplica-lo sistema diédrico e a normalización para a representación dos planos técnicos para describir ou incluso fabricar un obxecto.
- Desenvolver un sólido poliédrico ou de revolución, a partir da súa representación en diédrico, ó que se lle practicou un corte oblicuo respecto ós planos fundamentais.
- Plasmar gráficamente un obxecto a partir das vistas fundamentais ou da súa perspectiva.
- Realiza-los proxectos ou debuxos solicitados cun acabado coidado e correcta presentación.

D.5. PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN.

A avaliación trata de establecer en qué medida se lograron as aprendizaxes previstas nos obxectivos, observando os niveis alcanzados en cada fase e comparándoos co nivel apropiado á etapa na que se atopa o alumno.

No proceso avaliador cómpre salientar dúas etapas:

- A avaliación inicial: que nos permite coñecer a situación do alumno ó comenzo do proceso. Para conseguila poderanse facer cuestionarios ou exercicios prácticos nos que se avaliarán:
 1. Coñecemento da area.
 2. Nivel de utilización dos materiais.
 3. Uso do vocabulario específico.
 4. Capacidade de observación e análise.
 5. Capacidade de expresión.
 6. Creatividade.

Cos resultados desta avaliación poderemos axustar a programación ás capacidades do alumno e acorde coa realidade do centro.

- A avaliación formativa: que permite axeita-lo proceso de aprendizaxe do alumno en relación cos obxectivos propostos. Buscarase a aprendizaxe máis axeitada reaxustando o enfoque metodolóxico. Isto pode afectar ós contidos, as actividades, os agrupamentos,etc.

D.6. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os instrumentos fundamentais para avaliar os alumnos serán as probas obxectivas, as actividades realizadas na clase ou fora dela e a observación do traballo do alumno e a súa implicación na materia.

A adquisición de destrezas e coñecementos será avaliada ao longo do curso nunha distribución de tres trimestres cunha ou dúas probas obxectivas por trimestre.

A nota de cada avaliación será o resultado de ponderar a calificación dunha/s proba/s obxectiva/s e os traballos ou controis feitos no transcurso do trimestre.

A nota final será a media aritmética da nota das tres avaliacións, no caso de non chegar ao aprobado, dáreselle o alumno a posibilidade de acadalo facendo un exame final de recuperación, que será aberto a tódolos demais alumnos para poder mellorar a súa calificación.

Nota: Aqueles alumnos que perderon o dereito à avaliación continua por faltas reiteradas, haberán de entregar a los menos o 80% dos exercicios realizados polos compañeiros da mesma aula.

D.7. CRITERIOS DE CALIFICACIÓN.

Referentes	Características	Puntos
Probas	Ata	7
Traballos	Ata	3
	Todos entregados con rigor conceptual e técnico.	3
	Non todos entregados e con desigual rigor.	2
	Falta máis de dous terciso dos traballos.	1
	Non entrega os traballos.	0

D.7. ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO DAS MATERIAS PENDENTES (BACH)

Facilitaráselle ó alumno exercicios para a súa realización así como bibliografía, tanto da biblioteca como do propio departamento. Asimesmo poderá consultar ó profesor fora do horario das clases cando ambos estimen oportuno.

D.8. PROCEDIMENTOS PARA ACREDITAR OS COÑECIMENTOS PREVIOS (BACH).

Será condición necesaria para acreditar coñecementos da materia demostrar que se adquiriron os coñecementos mínimos na asignatura mediante proba obxectiva. Esta estará baseada nos contidos mínimos da asignatura.

Tal como especifica a Orde 2º/06/2008, a materia de Debuxo Técnico é de contido progresivo, polo cal será preciso superar a materia do primeiro curso para poder ser avaliada do segundo.

Esta acreditación poderá realizarse cursando e aprobando a materia correspondente de primeiro ou a través do procedemento establecido para tal efecto por este departamentos e que consistirá na superación dunha proba específica que versarán sobre aqueles contidos incluídos na correspondente materia de primeiro.

D.9. PROBA DE ACREDITACIÓN.

A proba de acreditación consistirá nun exame práctico de 4 exercicios.

Para a proba será necesario que o alumno aporte o material básico para a súa realización: Portaminas, goma, compás, xogo de escuadra e cartabón e regra milimetrada.

Os contidos e a valoración de cada exercicio se desglosa a continuación:

Exercicio 1. (2,5 puntos):

- Trazados xeométricos básicos (bisectriz, mediatriz, división dun segmento en partes iguais, división dun ángulo recto en três partes iguais, etc)
- Ángulos. Construcción com compás.
- Arco capaz.
- Circunferencia e círculo.

Exercicio 2 (2,5 puntos):

- Triángulos. Puntos notables.
- Cuadriláteros.
- Polígonos inscritos nunha circunferência.

Exercicio 3 (2,5 puntos):

- Tanxencias e enlaces.

- Curvas técnicas (óvalo, ovoide e espiral)
- Curvas cónicas. Trazado de elipse, parábola e hipérbola por puntos.

Exercicio 4 (2,5 puntos):

- Sistemas de representación: Sistema Diédrico e Sistema Axonométrico.
- Obtención de proxeccións diédricas a partir dunha figura dada.
- Perspectiva isométrica dunha figura dadas as vistas diédricas.
- Perspectiva cabaleira dunha figura dadas as vistas diédricas.

O exame será realizado integramente a lapis.

A proba estará superada cando o alumno alcance a lo menos unha cualificación de 5 puntos.

A non superación da proba non condicionará a súa matriculación en Debuxo Técnico II.

DEBUXO TÉCNICO II. 2º DE BACHARELATO.

D2.1. INTRODUCCIÓN

Entre as finalidades de Debuxo Técnico figura de xeito específico dotar o alumnado das competencias necesarias para se poder comunicar graficamente con obxectividade nun mundo cada vez máis complexo, que require do deseño e da fabricación de produtos que resolvan as necesidades presentes e futuras. Esta función comunicativa, grazas ao acordo dunha serie de convencións a escala nacional, comunitaria e internacional, permítenos transmitir, interpretar e comprender ideas ou proxectos de maneira fiable, obxectiva e inequívoca.

O debuxo técnico, xa que logo, emprégase como medio de comunicación en calquera proceso de investigación ou proxecto que se valla dos aspectos visuais das ideas e das formas para visualizar o que se estea a deseñar e, de ser o caso, definir dun xeito claro e exacto o que se desexa producir; é dicir, como linguaxe universal nos seus dous niveis de comunicación: comprender ou interpretar a información codificada, e expresarse ou elaborar información comprensible polas persoas destinatarias.

O alumnado, ao adquirir competencias específicas na interpretación de documentación gráfica elaborada de acordo coa norma nos sistemas de representación convencionais, pode coñecer mellor o mundo. Isto require, ademais do coñecemento das principais normas de debuxo, un desenvolvemento avanzado da súa visión espacial, entendida como a capacidade de abstracción para, por exemplo, visualizar ou imaxinar obxectos tridimensionais representados mediante imaxes planas.

Ademais de comprender a complexa información gráfica que nos rodea, cómpre que o estudante aborde a representación de espazos ou obxectos de calquera tipo e elabore documentos técnicos normalizados que plasmen as súas ideas e os seus proxectos, relacionados tanto co deseño gráfico como coa ideación de espazos arquitectónicos ou coa fabricación artesanal ou industrial de pezas e conxuntos.

Durante o primeiro curso trabállase coas competencias relacionadas co debuxo técnico como linguaxe de comunicación e instrumento básico para a comprensión, análise e representación da realidade. Para isto, introdúcese gradualmente e de xeito interrelacionado tres grandes bloques: "Xeometría e debuxo técnico", "Sistemas de representación" e "Normalización". Trátase de que o/a estudante teña unha visión global dos fundamentos do debuxo técnico que lle permita no seguinte curso afondar algúns aspectos desta materia.

Ao longo do segundo curso introdúcese un bloque novo ("Documentación gráfica de proxectos"), en lugar de "Normalización", para a integración das destrezas adquiridas na etapa.

Xa que logo, os elementos do currículo básico da materia agrupáronse en tres bloques interrelacionados: "Xeometría e debuxo técnico", "Sistemas de representación" e "Normalización" ou "Documentación gráfica de proxectos".

No primeiro bloque, desenvóléronse durante os dous cursos que compoñen esta etapa os elementos necesarios para resolver problemas de configuración de formas, ao tempo que se analiza a súa presenza na natureza e na arte ao longo da historia, e as súas aplicacións ao mundo científico e técnico.

De maneira análoga, o bloque dedicado aos sistemas de representación desenvolve os fundamentos, as características e as aplicacións das axonometrías, das perspectivas cónicas e dos sistemas diédrico e de planos cotados. Este bloque débese abordar de xeito integrado para permitir descubrir as relacións entre sistemas e as vantaxes e os inconvenientes de cada un. Ademais, é conveniente potenciar a utilización do debuxo a man alzada como ferramenta de comunicación de ideas e análise de problemas de representación.

O terceiro bloque (sobre a normalización) pretende dotar o/a estudante dos procedementos para simplificar, unificar e obxectivar as representacións gráficas. Este bloque está nomeadamente relacionado co proceso de elaboración de proxectos, obxecto do derradeiro bloque,

polo que, aínda que a secuencia establecida sitúa este bloque de maneira específica no primeiro curso, a súa condición de linguaxe universal fai que a súa utilización sexa unha constante ao longo da etapa. O proxecto ten como obxectivo principal que o/a estudante mobilice e interrelacione os elementos adquiridos ao longo de toda a etapa e que os empregue para elaborar e presentar de xeito individual e colectivo os bosquexos, esbozos e planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño gráfico, industrial ou arquitectónico.

D2.2. CONTRIBUCIÓN Ó DESENROLO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

. **Competencia matemática.** . Sendo como e a Xeometria unha parte das Matemáticas e como a primeira forma parte do Curriculo da nosa materia resulta innecesario relacionar a súa incidencia na mellora na comprensión dos procedementos matemáticos .A avaliación da mesma parece lóxico que sexa competencia dos profesores de Matemáticas, de todos os xeitos a expresión gráfica de certos conceptos matemáticos sempre será susceptible de ser avaliada por nós.

Debemos ter en conta que estes alumnos cursan un bacharelato específico de ciencias polo tanto as relacións entre conceptos son constantes, non e polo tanto unha opción senón que debe ser un proceder ineludible.

A Xeometría e pedra angular tanto da Matemática coma da Física, debemos buscar e facer ver ós alumnos esas relacións para obter unha visión o máis ampla posible do saber científico ou mellor do método científico.

.Competencia lingüística

Todas as linguaxes teñen dúas cousas en común : un alfabeto e unhas regras de codificación para elaborar unha mensaxe, o coñecemento de estas regras permite a descodificación da mesma.

Se conseguimos que un alumno entenda e explique a demostración dun teorema, por poñer un exemplo, estamos a contribuir o adestramento mental de eses procesos de descodificación : ler,ordenar e comprender.

.Aprender a aprender. . En cada exercicio proposto faise sempre unha introducción na que se explican estratexias de comprensión para que o alumno poida *ter dominio* sobre o seu traballo . A actitude para a *aprehensión* das mesmas e facelas suas e relativamente fácil de *observar* no traballo finalizado pois a presentación e a elaboración son dabondo elocuentes pos si mesmas.

Nas clases non so nos adicaremos a resolver problemas senón ,e isto e o verdadeiramente importante, daremoslle ós alumnos instrumentos e mecanismos para que sexa el mesmo que poida plantexar e resolver calquer tipo de problema. O proceso debe comezar e rematar no mesmo alumno , unha vez que lle facilitamos os mecanismos debería despertar a súa curiosidade e será el o primeiro en quere poñerse a proba elaborando os seus propios problemas.

.Competencias sociais e cívicas. O tipo de relación de colaboración, de intercambio, que o alumno manteña cos seus compañeiros será motivo de observación por parte do profesor pois dela dependerá que o alumno desenrole unha capacidade crítica . A súa *aptitude* para cos seus compañeiros debe ser ,polo tanto, motivo de atención

Fomentaremos o traballo en equipo e a participación na resolución de problemas. Este e un aspecto importante dado que cada vez máis imponse,sobre todo no ambito científico e técnico os equipos multidisciplinares.

D2.3. CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE.

2º de bacharelato

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave		
Bloque 1. Xeometría e debuxo técnico						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Resolución de problemas xeométricos. ▪ B1.2. Proporcionalidade. Rectángulo áureo. Aplicacións. ▪ B1.3. Construción de figuras planas equivalentes. ▪ B1.4. Relación entre os ángulos e a circunferencia. Arco capaz. ▪ B1.5. Aplicacións. ▪ B1.6. Potencia dun punto respecto a unha circunferencia. Determinación e propiedades do eixe radical e do centro radical. Aplicación á resolución de tanxencias. ▪ B1.7. Inversión. Determinación de figuras inversas. Aplicación á resolución de tanxencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Resolver problemas de tanxencias mediante a aplicación das propiedades do arco capaz, dos eixes e centros radicais e/ou da transformación de circunferencias e rectas por inversión, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.1. Identifica a estrutura xeométrica de obxectos industriais ou arquitectónicos a partir da análise de plantas, alzados, perspectivas ou fotografías, sinalando os seus elementos básicos e determinando as principais relacións de proporcionalidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.2. Determina lugares xeométricos de aplicación ao debuxo aplicando os conceptos de potencia ou inversión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.3. Transforma por inversión figuras planas compostas por puntos, rectas e circunferencias describindo as súas posibles aplicacións á resolución de problemas xeométricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.4. Selecciona estratexias para a resolución de problemas xeométricos complexos, analizando as posibles solucións e transformándoos por analoxía noutros problemas máis sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.1.5. Resolve problemas de tanxencias aplicando as propiedades dos eixes e centros radicais, e indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Trazado de curvas cónicas e técnicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Debuxar curvas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B.1.2.1. Comprende a orixe das curvas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Curvas cónicas. Orixe, determinación e trazado da elipse, a parábola e a hipérbola. ▪ B1.11. Curvas técnicas. Orixe, determinación e trazado das curvas cíclicas e envolventes. ▪ B1.12. Resolución de problemas de pertenza, tanxencia e incidencia. Aplicacións. ▪ B1.13. Homoloxía. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións. 	<p>cíclicas e cónicas e identificar os seus principais elementos, utilizando as súas propiedades fundamentais para resolver problemas de pertenza, tanxencia ou incidencia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cónicas e as relacións métricas entre elementos, describe as súas propiedades e identifica as súas aplicacións. 			
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas propiedades, e xustifica o procedemento utilizado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.2.3. Traza curvas cónicas logo de determinar os elementos que as definen, tales como eixes, focos, directrices, tanxentes ou asíntotas, resolvendo o seu trazado por puntos ou por homoloxía respecto á circunferencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Transformacións xeométricas. Aplicacións. ▪ B1.13. Homoloxía. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións. ▪ B1.8. Transformacións xeométricas. Aplicacións. ▪ B1.13. Homoloxía. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras homólogas. Aplicacións. ▪ B1.14. Afinidade. Determinación dos seus elementos. Trazado de figuras afíns. Construción da elipse afín a unha circunferencia. ▪ B1.15. Trazado de figuras planas complexas utilizando escalas e construcións auxiliares axeitadas. 	<p>▪ B1.3. Relacionar as transformacións homolóxicas coas súas aplicacións á xeometría plana e aos sistemas de representación, valorando a rapidez e a exactitude nos trazados que proporciona a súa utilización.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.3.1. Comprende as características das transformacións homolóxicas, identifica os seus invariantes xeométricos e describe as súas aplicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.3.2. Aplica a homoloxía e a afinidade á resolución de problemas xeométricos e á representación de formas planas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B1.3.3. Deseña a partir dun bosquexo previo ou reproduce á escala conveniente figuras planas complexas, e indica graficamente a construción auxiliar utilizada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr I 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
Bloque 2. Sistemas de representación						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Punto, recta e plano no sistema diédrico. ▪ B2.2. Resolución de problemas de pertenza, incidencia, paralelismo e perpendicularidade. ▪ B2.3. Determinación da verdadeira magnitude de segmentos e formas planas. ▪ B2.4. Construción de figuras planas no sistema diédrico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Valorar a importancia da elaboración de debuxos a man alzada para desenvolver a visión espacial, analizando a posición relativa entre rectas, planos e superficies, identificando as súas relacións métricas para 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.1.1. Comprende os fundamentos ou principios xeométricos que condicionan o paralelismo e a perpendicularidade entre rectas e planos, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados como ferramenta base para resolver problemas de pertenza, posición, mínimas distancias e verdadeira magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Abatemento de planos. Determinación dos seus elementos. Aplicacións. ▪ B2.6. Xiro dun corpo xeométrico. Aplicacións. ▪ B2.7. Cambios de plano. Determinación das novas proxeccións. Aplicacións. ▪ B2.8. Afinidade entre proxeccións. ▪ B2.9. Problema inverso ao abatemento. ▪ B2.10. Corpos xeométricos no sistema diédrico. ▪ B2.11. Representación de poliedros regulares. Posicións singulares. ▪ B2.12. Determinación das súas seccións principais. ▪ B2.13. Representación de prismas e pirámides. 	<p>determinar o sistema de representación axeitado e a estratexia idónea que solucione os problemas de representación de corpos ou espazos tridimensionais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.1.2. Representa figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando as súas proxeccións diédricas. ▪ DT2.B2.1.3. Determina a verdadeira magnitude de segmentos, ángulos e figuras planas utilizando xiros, abatements ou cambios de plano en sistema diédrico e, de ser o caso, no sistema de planos cotados. ▪ DT2.B2.1.4. Representa o hexaedro ou cubo en calquera posición respecto aos planos coordenados, o resto dos poliedros regulares, prismas e pirámides en posicións favorables, coa axuda das súas proxeccións diédricas, determinando partes vistas e ocultas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CSIE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II ▪ Tr II ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr ▪ CA,Pr ▪ CA,Pr
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.14. Representación de cilindros, conos e esferas. Seccións planas. ▪ B2.15. Determinación de seccións planas e elaboración de desenvolvementos. ▪ B2.16. Interseccións. ▪ B2.17. Xiros, abatements ou cambios de plano para determinar a verdadeira magnitude de elementos de pezas tridimensionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Representar poliedros regulares, pirámides, prismas, cilindros e conos mediante as súas proxeccións ortográficas, analizando as posicións singulares respecto aos planos de proxección, determinando as relacións métricas entre os seus elementos, as seccións planas principais e a verdadeira magnitude ou desenvolvemento das superficies que os conforman. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.2.1. Representa cilindros e conos de revolución aplicando xiros ou cambios de plano para dispor as súas proxeccións diédricas en posición favorable para resolver problemas de medida. ▪ DT2.B2.2.2. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, cilíndricas, cónicas e/ou esféricas, debuxando as súas proxeccións diédricas e obtendo a súa verdadeira magnitude. ▪ DT2.B2.2.3. Acha a intersección entre liñas rectas e corpos xeométricos coa axuda das súas proxeccións diédricas ou a súa perspectiva, indicando o trazado auxiliar utilizado para a determinación dos puntos de entrada e saída. ▪ DT2.B2.2.4. Desenvolve superficies poliédricas, cilíndricas e cónicas, coa axuda das súas proxeccións diédricas, utilizando xiros, abatements ou cambios de plano para 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CMCCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II ▪ Tr II ▪ Tr II ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr ▪ CA,Pr ▪ CA,Pr ▪ CA,Pr

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave		
			obter a verdadeira magnitude das arestas e caras que as conforman.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.18. Sistemas axonométricos ortogonais. ▪ B2.19. Posición do triedro fundamental. ▪ B2.20. Relación entre o triángulo de trazas e os eixes do sistema. ▪ B2.21. Determinación de coeficientes de redución. ▪ B2.22. Tipoloxía das axonometrías ortogonais. Vantaxes e inconvenientes. ▪ B2.23. Representación de figuras planas. ▪ B2.24. Representación simplificada da circunferencia. ▪ B2.25. Representación de corpos xeométricos e espazos arquitectónicos. Seccións planas. Interseccións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Debuxar axonometrías de poliedros regulares, pirámides, prismas, cilindros e conos, dispoñendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios, utilizando a axuda do abatemento de figuras planas situadas nos planos coordenados, calculando os coeficientes de redución e determinando as seccións planas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.3.1. Comprende os fundamentos da axonometría ortogonal, clasificando a súa tipoloxía en función da orientación do triedro fundamental, determinando o triángulo de trazas e calculando os coeficientes de redución. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.3.2. Debuxa axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispoñendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B2.3.3. Determina a sección plana de corpos ou espazos tridimensionais formados por superficies poliédricas, debuxando isometrías ou perspectivas cabaleiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
Bloque 3. Documentación gráfica de proxectos						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elaboración de bosquejos, esbozos e planos. ▪ B3.2. Proceso de deseño ou fabricación: perspectiva histórica e situación actual. ▪ B3.3. Proxecto: tipos e elementos. ▪ B3.4. Planificación de proxectos. ▪ B3.5. Identificación das fases dun proxecto. Programación de tarefas. ▪ B3.6. Elaboración das primeiras ideas. ▪ B3.7. Tipos de planos: de situación, de conxunto, de montaxe, de instalación, de detalle, de fabricación ou de construción. ▪ B3.8. Presentación de proxectos. ▪ B3.9. Elaboración da documentación gráfica dun proxecto gráfico, industrial ou arquitectónico sinxelo. ▪ B3.10. Debuxo de bosquejos a man alzada e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elaborar bosquejos, esbozos e planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño industrial ou arquitectónico, valorar a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a utilización de aplicacións informáticas, planificar de maneira conxunta o seu desenvolvemento, revisar o avance dos traballos e asumir as tarefas encomendadas con responsabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.1.1. Elabora e participa activamente en proxectos cooperativos de construción xeométrica, aplicando estratexias propias adecuadas á linguaxe do debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.1.2. Identifica formas e medidas de obxectos industriais ou arquitectónicos, a partir dos planos técnicos que os definen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.1.3. Debuxa bosquejos a man alzada e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave		
	<p>esquemas.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Elaboración de debuxos cotados. ▪ B3.12. Elaboración de esbozos de pezas e conxuntos. 		<p>esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas.</p>			
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.1.4. Elabora esbozos de conxuntos e/ou pezas industriais ou obxectos arquitectónicos, dispoñendo as vistas, os cortes e/ou as seccións necesarias, tomando medidas directamente da realidade ou de perspectivas a escala, elaborando bosqueños a man alzada para a elaboración de debuxos cotados e planos de montaxe, instalación, detalle ou fabricación, de acordo coa normativa de aplicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Posibilidades das tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao deseño, á edición, ao arquivamento e á presentación de proxectos. ▪ B3.14. Debuxo vectorial 2D. Debuxo e edición de entidades. Creación de bloques. Visibilidade de capas. ▪ B3.15. Debuxo vectorial 3D. Inserción e edición de sólidos. Galerías e bibliotecas de modelos. Incorporación de texturas. ▪ B3.16. Selección do encadramento, a iluminación e o punto de vista. ▪ B3.17. Resolución de exercicios de debuxo técnico utilizando recursos informáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Presentar de xeito individual e colectivo os bosqueños, os esbozos e os planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño industrial ou arquitectónico, valorar a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a utilización de aplicacións informáticas, planificar de maneira conxunta o seu desenvolvemento, revisar o avance dos traballos e asumir as tarefas encomendadas con responsabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.2.1. Comprende as posibilidades das aplicacións informáticas relacionadas co debuxo técnico, e valora a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.2.2. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos coa axuda de programas de debuxo vectorial 2D, creando entidades, importando bloques de bibliotecas, editando obxectos e dispoñendo a información relacionada en capas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr

Debuxo Técnico II. 2º de bacharelato							
Obxectivos	Contidos		Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave		
				diferenciadas pola súa utilidade.			
				<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.2.3. Representa obxectos industriais ou arquitectónicos utilizando programas de creación de modelos en 3D, inserindo sólidos elementais, manipulándoos ata obter a forma buscada, importando modelos ou obxectos de galerías ou bibliotecas, incorporando texturas, seleccionando o encadramento, a iluminación e o punto de vista adecuado ao propósito buscado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr
				<ul style="list-style-type: none"> ▪ DT2.B3.2.4. Presenta os traballos de debuxo técnico utilizando recursos gráficos e informáticos, de xeito que estes sexan claros e limpos, e que respondan ao obxectivo para os que se realizaron. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tr III 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA,Pr

D2.4. METODOLOXÍA E TEMPORALIZACIÓN.

Os contidos da materia divídense en tres grandes bloques , un en cada Trimestre:

Primeiro. Adícase ós Sistemas de Representación , en especial ó Sistema Diédrico por seren o máis utilizado en todas as disciplinas técnicas.

Segundo. Nel faise un amplo percorrido por toda a xeometría plana.

Terceiro. Vistas e acotación.

O método habitual de traballo consiste na explicación de conceptos teóricos e na posterior realización de exercicios cos que someter ós coñecementos ó xuízo da práctica ; trátase de enfrontar ó alumno ós problemas tentando establecer un diálogo, en sentido literal, na aula para que aparezan alternativas diferentes para resolver un mesmo problema.

Con este diálogo se pretende fomentar a participación pero tamén crear un ambiente agradable de traballo en equipo.

D2.5. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

- Executar debuxos técnicos empregando as distintas escalas normalizadas.
- Resolver formas sinxelas nas que intervenían problemas de tanxencias e enlaces entre rectas, circunferencias ou ambas.
- Construir calquera curva técnica a partir dos parámetros que as definen.
- Resolver problemas xeométricos sinxelos nos que intervenían todo tipo de polígonos.
- Aplica-lo sistema diédrico e a normalización para a representación dos planos técnicos para describir ou incluso fabricar un obxecto.
- Desenvolver un sólido poliédrico ou de revolución, a partir da súa representación en diédrico, ó que se lle practicou un corte oblicuo respecto ós planos fundamentais.
- Plasmar gráficamente un obxecto a partir das vistas fundamentais ou da súa perspectiva.
- Realiza-los proxectos ou debuxos solicitados cun acabado coidado e correcta presentación.

D2.6. PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN.

A avaliación trata de establecer en qué medida se lograron as aprendizaxes previstas nos obxectivos, observando os niveis alcanzados en cada fase e comparándoos co nivel apropiado á etapa na que se atopa o alumno.

No proceso avaliador cómpre salientar dúas etapas:

- A avaliación inicial: que nos permite coñecer a situación do alumno ó comenzo do proceso. Para conseguila farese un cuestionarios no que se avaliará:
 1. Coñecemento da area.
 2. Nivel de utilización dos materiais.
 3. Uso do vocabulario específico.
 4. Capacidade de observación e análise.
 5. Capacidade de expresión.
 6. Creatividade.

Cos resultados desta avaliación poderemos axustar a programación ás capacidades do alumno e acorde coa realidade do centro.

- A avaliación formativa: que permite axeita-lo proceso de aprendizaxe do alumno en relación cos obxectivos propostos. Buscarase a aprendizaxe máis axeitada reaxustando o enfoque metodolóxico. Isto pode afectar ós contidos, as actividades, os agrupamentos,etc.

D2.7. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os instrumentos fundamentais para avaliar os alumnos serán as **probas obxectivas**. As actividades realizadas na clase ou fora dela e a observación do traballo do alumno e a súa implicación na materia non serán aspectos puntuables. Sí serán salientables no sentido de que esa práctica será a que da ao alumno a verdadeira medida da súa capacidade para a resolución de problemas ao mesmo tempo que proporciona unha valiosa forma de aprender e relacionar os conceptos teóricos explicados.

A adquisición de destrezas e coñecementos será avaliada ao longo do curso nunha distribución de tres trimestres cunha ou dúas probas obxectivas por trimestre.

A nota final será a **media aritmética da nota das tres avaliacións**, no caso de non chegar ao aprobado, dáreselle o alumno a posibilidade de acadalo facendo un exame final de recuperación, que será aberto a tódolos demais alumnos para poder mellorar a súa calificación.

O número de probas por trimestre será consensuado cós alumnos em función dos seus intereses organizativos, dado o outro número de exercicios que realizan.

Antes da avaliación ordinaria de xuño haberá unha **recuperación** que constará nunha proba única, buscando as datas e o momento máis oportuno tamén de forma consensuada.

D2.8. ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO DAS MATERIAS PENDENTES (BACH)

Facilitaráselle ó alumno exercicios para a súa realización así como bibliografía, tanto da biblioteca como do propio departamento.

Asimismo poderá consultar ó profesor fora do horario das clases cando ambos estimen oportuno.

D2.9. MATERIAIS E RECURSOS

Libro de texto.

Non se asignará libro de texto para a asignatura, pero se facilitará aos alumnos acceso a material dixital a través da aula Abalar.

Asimismo terán á súa disposición os libros da aula que sexan do seu interese.

Material de aula

A aula dispón de ordenador, proxector e pantalla, retroproxector, impresora e impresora 3D.

Material do alumno.

O alumno deperá aportar o seu propio material de traballo: Portaminas, goma de borrar, regra milimetrada, compás, xogo de escuadra e cartabón e papel.

Neste curso nos será necesario material para pasar a tinta, xa que todos os traballos se realizarán a lápiz.